

**«Лятучы клуб»
для будучых
мам**

**Чым бацькам
заныць
дзіця?**

**Малеча хлусіць?
Справа
ў сям'і**

ЦЫТАТА ДНЯ

Генадзь БАЛБАТОЎСКИ,
дырэктар Рэспубліканскага
цэнтра па аздараўленні
і санаторна-курортным
лячэнні насельніцтва:

«Больш за 357,3 тысячы
школьнікаў атрымаюць пуцёўкі
ў дзіцячыя аздараўленчыя
лагеры на летніх канікулах 2017
года. Усе дзеці і падлеткі, якія
захочуць адпачыць у лагерах і
якія маюць патрэбу ў летнім
аздараўленні, атрымаюць
такую магчымасць. Агульны
аб'ём летняга аздараўлення па
рэгіёнах краіны сфарміраваны
зыходзячы з заявак устаноў
адукацыі. Так, у летнія месяцы
ў лагерах розных тыпаў
адпачнуць і ўмацуць здароўе
ў Брэсцкай вобласці 61,5 тыс.
школьнікаў, у Віцебскай —
43 620, у Гомельскай —
43 655, у Гродзенскай —
46 760, у Мінскай — 53 620,
у Магілёўскай вобласці —
42 тысячы, у Мінску — 66 160
дзяцей і падлеткаў. Памеры
датацый на пуцёўкі ў летні
перыяд 2017 года павялічаны
ў сярэднім на 9%».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 30.03.2017 г.

Долар ЗША		1,8767 ▲
Еўра		2,0242 ▼
Рас. руб.		0,0329 ■
Укр. грыўня		0,0694 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

30

САКАВІКА 2017 г.

ЧАЦВЕР

№ 60 (28424)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ПРЭЗІДЭНТ НАКІРАВАЎСЯ З АФІЦЫЙНЫМ ВІЗІТАМ У ТУРКМЕНИСТАН

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваўся з афіцыйным візітам у Туркменістан. Сёння кіраўнік дзяржавы правядзе перагаворы з Прэзідэнтам Туркменістана Гурбангулы Бердымухамедавым, якія пройдуць у фармаце сам-насам, а затым у пашыраным складзе. Бакі плануюць абмеркаваць шырокі спектр пытанняў, якія ўяўляюць узаемную цікавасць. Асаблівая ўвага будзе ўдзелена развіццю гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. Па выніках перагавораў чакаецца падпісанне шэрагу двухбаковых дакументаў.

Плануецца, што лідары дзвюх краін таксама прымуць удзел у цырымоніі адкрыцця комплексу будынкаў пасольства Беларусі ў Туркменістане.

Заўтра Аляксандр Лукашэнка і Гурбангулы Бердымухамедаў наведаюць Гарлыкскі горна-абагачальны камбінат, будаўніцтва якога было нядаўна завершана беларускім бокам. Кіраўнікі дзяржаў ва ўрачыстай абстаноўцы дадуць старт рабоце завода, а затым азнаёмяцца з вытворчасцю.

ЦЁПЛАЕ ЗЕРНЕ — ДА ШЧОДРАЙ РАЛЛІ

На апошніх гектарах
вядуць сяўбу яравых збожжавых культур
механізатары ААТ «Капаткевічы»
Петрыкаўскага раёна.
Сяўбу яравых на плошчы 370 га ў гаспадарцы
правялі ў кароткі тэрмін — за два тыдні,
цяпер вясковыя працаўнікі распачынаюць сяўбу
аднагадовых культур, плошча пасаваў складзе 310 га.
На здымку: аператар на загрузцы насення
Дзмітрый БЯСПАЛЫ.

Фота БЕЛТА.

■ Рыштаванні Бацькаўшчыны

КРЭВА. КРАЕВУГОЛЬНЫЯ КАМЯНІ

Карэспандэнт «Звязды» разабралася
ў сітуацыі, якая склалася вакол славутага замка

У сярэдзіне сакавіка сеціва абляцелі фотаздымкі Крэўскага замка, на якіх паказана разварочаная вакол яго зямля. Не ўнікаюшы ў сітуацыю, многія аматары пачалі пісаць, што беларускую гісторыка-культурную каштоўнасць руйнуюць бульдозеры... Карэспандэнт «Звязды» вырашыла разабрацца, што ж там насамрэч адбываецца. Высветлілася, не так страшны чорт, як яго малююць.

На замку вялася падрыхтоўка да археалагічных раскопак, таму была выкарыстана цяжкая тэхніка. **Навуковы кіраўнік праекта аднаўлення замка Уладзімір СІНЯЎСКИ** адзначае:

— Правілы правядзення археалагічных раскопак намі не парушаліся. Мы выкарысталі бульдозеры, каб падняць цяжкія камяні, што ўпалі са сцяны. Гэта патрэбна было для таго, каб пад'ехала буравая вышка і зрабіла свідравіны, неабходныя для даследаванняў. Усе работы мы праводзілі на паверхні, культурны слой не быў парушаны.

СТАР. 4

■ Трэці ўзрост

ГУРТКІ ДЛЯ ТАНЦОРАЎ І ГУМАРЫСТАЎ

Што тэрытарыяльныя цэнтры могуць прапанаваць
пенсіянерам-мужчынам?

У Еўропе дзённыя цэнтры догляду з гурткамі па інтарэсах лічаць адной з найлепшых форм работы з пажылымі людзьмі. Ёсць, праўда, адзін мінус — да 90 працэнтаў наведнікаў такіх цэнтраў складаюць жанчыны. Дырэктар Міжнароднага інстытута ААН па праблемах старэння насельніцтва (Мальта) Марвін Фармоза лічыць, што прычына не толькі ў тым, што дам у сталым узросце больш. Цэнтры часта не ўлічваюць інтарэсы мужчын, і таму ім некамафортна ў тых гуртках, якія ёсць. А ці ўдаецца беларускім аддзяленням для пажылых заздзейнічаць дужую палову і што ім маюць прапанаваць?

БУДЗЕ ПОПЫТ — ЗАДАВОЛЯЦЬ

— Мужчын у нас у гуртках для пажылых амаль няма, — прызнаецца ў Лунінецкім тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. — Спрабавалі іх і ў Луніны прыцягнуць, і ў Мікашэвічах (у нас там філіял), але не атрымалася.

СТАР. 3

АЛЬТЭРНАТЫВА ЯК ГАРАНТ ПОСПЕХУ

Кіраўнік дзяржавы сустраўся з прадстаўніком Сусветнага банка

У гэтым месяцы Палац Незалежнасці ўжо наведвалі прадстаўнікі найбуйнейшых міжнародных банкаўскіх структур — Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця і Міжнароднага валютнага фонду. А ўчора кіраўнік дзяржавы сустраўся са старшым віцэ-прэзідэнтам Сусветнага банка па аперацыйных пытаннях спадаром Кайлам Пітэрсам.

Супрацоўніцтва з Сусветным банкам вядзецца ў канструктыўным ключы. Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, мы змаглі знайсці агульную мову:

— Вельмі добра, што мы з вамі супрацоўнічаем, і, відаць, вы не маеце да нас вялікіх прэтэнзій. Мы рэалізавалі з вамі амбіцыйную праграму і сёння распрацоўваем новы план, новую стратэгію нашага супрацоўніцтва. Гэта кажа пра тое, што мы знайшлі агульную мову. Але галоўнае заключаецца ў тым, што вы сваімі дзеяннямі ў Беларусі даеце нам альтэрнатыву. Ваша праца ў Беларусі дае нам магчымасць абапірацца не толькі на адну-дзве крыніцы падтрымкі нашай эканомікі, сацыяльных праектаў, бюджэту і гэтак далей, але і на вельмі

магутную падтрымку Сусветнага банка. Вось за гэта я вам, перш за ўсё, удзячны.

Прэзідэнт слухна заўважыў: калі няма альтэрнатывы, калі перад табой няма выбару, тады вельмі складана будаваць эканамічныя адносіны ўнутры і выбудоўваць сацыяльную палітыку.

— Калі ёсць выбар, калі ёсць альтэрнатыва, тады больш магчымасцяў прыйсці да поспеху, — упэўнены беларускі лідар. — За час нашага супрацоўніцтва вы інвеставалі ў краіну мільярд шэсцьсот мільёнаў долараў, і зараз у нас праграма амаль на мільярд долараў. Хачу запэўніць у тым, што, калі мы вам нешта паабяцалі, вы можаце не турбавацца — мы свае абяцанні цвёрда выконвалі і будзем выконваць у будучыні.

Кайл Пітэрс падзякаваў Прэзідэнту за цёплы прыём і магчымасць на свае вочы ўбачыць, як рэалізуюцца ў нашай краіне сумесныя з Сусветным банкам праграмы.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

■ Блізкая ўлада

Нікога не пакінулі без увагі

У мінулую суботу ў Горацкім райвыканкаме яго старшыня Уладзімір ПІСКІЖАЎ правёў прамую тэлефонную лінію. Ён гэта робіць ужо трэці тыдзень запар для таго, каб максімальна шмат пачуць пра праблемы грамадзян.

Пытанні да кіраўніка раёна ў гэты выхадны паступілі досыць разнапланавыя. Некаторыя з іхносяць сезонны характар. Яны звязаны з дарогамі, асабліва ў сельскай мясцовасці. Гэта штогадовая праблема, да вырашэння якой у выканкаме гатовыя. У мінулыя два гады праблемныя ўчасткі выяўлялі і самастойна, і па зваротах грамадзян, праводзілі падсыпку пясчана-гравійнай сумессю. Цяпер работа ідзе ў планавым парадку. Пакуль што чакаюць, каб грунтовыя воды сталі крыху ніжэйшымі. Але да восені ўсе ўчасткі плануецца давесці да ладу.

Былі і пытанні кансультацыйныя. Напрыклад, тэлефанавала маладая маці, якая цікавілася магчымасцю атрымаць жылёе памяшканне — камерцыйнае ці арэнднае. Горацкі раён якраз стаў адным з першых сельскіх рэгіёнаў у Магілёўскай вобласці, які заняўся будаўніцтвам арэнднага жылля. Такім чынам была складзена канкурэнцыя на другасным рынку. Адна з асаблівасцяў раёна заключаецца ў тым, што тут працуе Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія. Яе студэнты досыць высока паднялі

ўзровень цэн жылых памяшканняў, здымных кватэр. «Таму мы будаўніцтвам арэнднага жылля планку гэтую панізілі», — гаворыць старшыня. Жанчыне растлумачылі, якім чынам можна падаць дакументы, каб стаць на чаргу.

Таксама было пытанне ад чалавека, нераўнадушнага да сітуацыі з ацяпленнем. «Паступіў сігнал, што ў адной з кватэр гарачавата. Людзі пачынаюць лічыць свае грошы — і правільна робяць, бо дапамагаюць нам выяўляць марнатраўства службаў, якое, магчыма, мяжуе з безгаспадарнасцю», — расказвае Уладзімір Піскіжаў. На сігнал аперацыйна адрэагавалі. На месца выехала санстанцыя з замерамі тэмпературнага рэжыму, пасля быў праведзены аналіз, наколькі тэмпература адпавядае графіку цэпльні ў памяшканні і за акном. За парушэнне службовыя асобы жыллёва-камунальнай гаспадаркі панясуць адказнасць.

У хуткім часе Радаўніца, людзі накіруюцца на могілкі сваякоў. Таму адно з пытанняў датычылася магчымасці падвесці да могілак ваду, каб памыць помнікі пасля зімы, пасадзіць кветкі. «У хуткім часе гэтае пытанне вырашыцца. На два тыдні да Вялікадня і два тыдні пасля Радаўніцы ўмовы будучы створаны, каб людзі маглі прыехаць і нармальна прыбраць могілкі памерлых сваякоў», — пракаментываў зварот старшыня выканкама.

Ужо бліжэй да канца прамой лініі да Уладзіміра Уладзіміравіча звярнулася жанчына па пытанні працаўладкавання. Па прафесіі яна аграном, праца-

вала ў Расіі, зараз месца працы не мае і хоча, каб яе вызвалілі ад неабходнасці выплаты збору на фінансаванне дзяржвыдаткаў. Старшыня прапанаваў ёй сабраць неабходныя дакументы і падаць іх у «адно акно». Але заяўніца сказала, што ёй важна менавіта паразмаўляць з ім. На што Уладзімір Піскіжаў прапанаваў прыйсці ёй да яго на прыём у любы зручны час. «Увогуле, я заўжды, калі не на выездзе, прымаю людзей. Ёсць правіла, што трэба загадзя запісвацца на прыём. Але калі чалавек прыехаў здалёк, не адпраўляць жа яго дадому ні з чым?» — кажа ён.

З тымі, у каго ўзнікаюць такога кшталту пытанні, як апошняе, штодзённа працуюць тры групы, створаныя з ліку спецыялістаў выканкама. Яны прымаюць грамадзян і даюць кансультацыю. Такія камісіі прынялі 95 зыхароў Горацкага раёна, з іх 60 вызвалены ад выплаты. За час работы камісіяй (пачынаючы з лютага) працаўладкаваліся 132 чалавекі.

На жаль, дагэтуль не ўсе ведаюць, што ад выплаты збору іх могуць вызваліць. Таму ў выканкаме тэлефануюць кожнаму і запрашаюць на асабісты прыём. «За мінулы тыдзень мы прынялі 605 чалавек, засталася 592. Аб'ём каласальны, але затое ў нас сумленне чыстае перад людзьмі, што мы нікога не пакінулі без увагі», — кажа Уладзімір Піскіжаў.

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

СУБОТНІ ІНТЭРАКТЫЎ

Ва ўсіх рэгіёнах краіны працягваюць работу прамыя тэлефонныя лініі

Разбірацца ў камунальных, жыллёвых, дарожных і іншых набалельшых пытаннях 1 красавіка будуць прадстаўнікі абласных, гарадскіх і раённых выканаўчых камітэтаў, а таксама кіраўнікі спраў. Патэлефанаваць чыноўнікам можна з 9 да 12 гадзін. Нагадаем, «гарачыя» лініі працуюць кожную суботу.

Брэсцкі аблвыканкам: намеснік старшыні СЯРКОЎ Міхаіл Мікалаевіч (80162213121);

Віцебскі аблвыканкам: кіраўнік спраў СЫСОЕЎ Аляксандр Уладзіміравіч (80212222222);

Гомельскі аблвыканкам: першы намеснік старшыні МІКАЛУЦКІ Аляксандр Віктаравіч (80232751237);

Гродзенскі аблвыканкам: намеснік старшыні ЛІСКО-ВІЧ Віктар Андрэевіч (80152735644);

Магілёўскі аблвыканкам: намеснік старшыні КУНЦЭ-ВІЧ Андрэй Міхайлавіч (80222501869);

Мінскі аблвыканкам: першы намеснік старшыні МАКАР Ігар Мікалаевіч (80175004160);

Мінскі гарвыканкам: намеснік старшыні КРЭПАК Аляксандр Пятровіч (80172224444).

■ Пашана і прызнанне

ШТО НІ ЛАЎРЭАТ, ТО ТВОРЦА

Ганаровага звання «Чалавек года Міншчыны» за 2016-ы ўдастоены 22 прадстаўнікі вобласці ў розных намінацыях. Цырымонія ўзнагароджання адбылася ў Доме культуры Клецка. Уладальнікам ганаровага звання ўручаны спецыяльныя дыпламы і стужкі. Яны атрымаюць таксама грашовыя выплаты ў памеры 100 базавых велічынь (2300 рублёў).

— У кожным відзе спорту, як правіла, заўсёды ёсць лідар. Так і ў любой прафесіі. Сёння выбар выпай менавіта на вас. Але людзей, якія самааддана працуюць на дабрабыт Радзімы, значна больш, — звярнуўся да прысутных старшыня **Мінаблвыканкама Сямён ШАПІРА**. — У выніку намаганняў працаўнікоў Міншчыны на працягу апошніх 5—6 гадоў наперадзе іншых абласцей краіны. Наш рэгіён быў першым у цяжкім 2016-м, калі ўпала вытворчасць, скараціліся рынкі збыту. За два месяцы сёлета Мінская вобласць дала прырост валавой вытворчасці на 106% да аналагічнага леташняга перыяду. І гэта вынік добрасумленнай працы ўсіх, а таксама добрай сістэмы кіравання, якая створана не толькі на Міншчыне, але і ў цэлым у нашай краіне.

Сярод узнагароджаных людзі розных прафесій: урачы, педагогі, работнікі пракуратуры, бізнесоўцы, ратавальнікі, лесаходы, жывёлаводы, вадзіцелі. У іх ліку і наша калега — рэдактар абласной газеты «Мінская праўда» Вольга Шпілеўская.

На думку Вольгі Аляксандраўны, для сябе асабіста яна «перайначыла» б гэтае высокае званне ў «Калектыў года Міншчыны», паколькі ў рэдакцыі моцная каманда, дзе кожны супрацоўнік на сваім месцы і ўсе разам яны дабіліся таго, што маюць.

Важкі ўклад у харчовую бяспеку краіны ўнесла Таццяна Анейчык — аператар машынага даення малочнатаварнай фермы «Вітэкс» Уздзенскага раёна. Таццяна Віктаруна надала за мінулы год 10300 кілаграмаў малака ад кожнай каровы.

Станіслаў Луцэвіч са Стаўбцоўскага раёна ўжо сорак гадоў за рулём аўтамабіля. Цяпер ён вадзіцель і па сумяшчальніцтве прадавец аўтакрамы. Станіслаў Іванавіч абслугоўвае 14 населеных пунктаў. Прывозіць не толькі прадукты харчавання першай неабходнасці, але і выконвае індывідуальныя заказы: дастаўляе лекі з райцэнтра. Зімой ён пад'язджае да падворка кожнага старога, а калі замянеца дарога, то і заносіць прадукты ў хату.

Словам, што ні чалавек, то прафесіянал і нават мастак, які ўносіць у, здавалася б, звычайную працу свае ноу-хау, творчасць і іскрынку задору.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

Годныя людзі

У Жодзіне вызначылі найлепшых спецыялістаў

Падзяку за сваю працу атрымалі людзі з розных сфер дзейнасці: ад пекара да прадпрымальніка, ад настаўніка музыкі да муляра. На ўрачыстым мерапрыемстве былі падведзены вынікі работы народнай гаспадаркі горада Жодзіна за 2016 год. Найлепшыя арганізацыі, працаўнікі трапілі на Дошку гонару.

Для вызначэння найлепшых прафесіяналаў было зацверджана некалькі намінацый: узнагароджваліся прадстаўнікі будаўнічага комплексу, прамысловасці, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, працаўнікі аховы здароўя, адукацыі, культуры, сацыяльнай дапамогі, органаў правапарадку, навукі, фізічнай культуры і спорту... На сцэну падчас святачнага мерапрыемства падымаліся не толькі заслужаныя работнікі, што шмат гадоў працуюць у сваёй галіне. Урач стаматолаг-артaped Канстанцін Кароўкін працуе ў стаматалагічнай паліклініцы Жодзінскай цэнтральнай гарадской спецыялізацыі крыху больш за год, аднак ужо заслужыў права мець ганаровае званне «Найлепшы малады спецыяліст».

Не засталіся па-за ўвагай і працоўныя дынастыі жодзінцаў. Сем'і, што пакаленнамі застаюцца ў прафесіі, для кожнага прадпрыемства — амаль што легенда, а для горада — важная частка гісторыі. Сёлета былі адзначаны тры такія дынастыі: сям'я Тарасевіч — Гаруновіч, якая працуе на ААТ «Світанак» 94 гады, жанчыны з дынастыі Сінкевіч — Серафімовіч — Бруй 120 гадоў перадаюць у спадчыну прафесію педагога, а агульны стаж працы сям'і Гірдзёнак на Беларускім аўтамабільным заводзе складае 175 гадоў. За бацькамі ў свой час туды на працу пайшлі дачка, сын, нявестка і унук з унучкай.

Рагнеда ЮРГЕЛЬ. yurgel@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Тэрэза Мэй запусціла працэдуру выхаду Вялікабрытаніі з ЕС

Прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Тэрэза Мэй падпісала павадамленне ўладам Еўрасаюза аб фармальным запуску працэдуры выхаду краіны з ЕС. Пра гэта паведамляе Reuters.

Апавяшчэнне было ўручана кіраўніку Еўрасавета Дональду Туску асабіста пастаянным прадстаўніком Злучанага Каралеўства Цімам Бароу ў сераду, 29 сакавіка.

Яшчэ 16 сакавіка каралева Вялікабрытаніі Лізавета II ухваліла закон аб запуску Брэксіту. Раней парламент Вялікабрытаніі надзяліў прэм'ер-міністра краіны Тэрэзу Мэй паўнамоцтвамі аб запуску працэдуры па выхадзе краіны са складу Еўрапейскага саюза, прыняўшы адпаведны законпраект.

Нагадаем, 23 чэрвеня 2016 года ў Вялікабрытаніі адбыўся рэфэрэндум, па выніках якога грамадзяне краіны большасцю галасоў прынялі рашэнне аб выхадзе з Еўрасаюза. Канкрэтныя ўмовы выхаду не вызначаны, яны будуць устаноўлены на перагаворах паміж Лонданам і краінамі ЕС, якія пачнуцца пасля афіцыйнай заявы аб выхадзе з Еўрасаюза і працягнуцца не больш за два гады.

Прэзідэнт Малдовы ініцыяваў рэфэрэндум аб пашырэнні сваіх паўнамоцтваў

Прычына, па якой прэзідэнт Ігар Дадон ініцыяваў кансультацыйны рэфэрэндум, — канфлікт з праеўрапейскай большасцю ў парламенце. Адпаведны ўказ ён падпісаў

проста на прэс-канферэнцыі, прысвечанай ста дням прэзідэнцкага тэрміну.

Паводле яго слоў, на плебісцыт будуць вынесены чатыры пытанні: аб наданні прэзідэнту дадатковых правоў для роспуску парламента і арганізацыі датэрміновых выбараў, зніжэнні колькасці дэпутатаў парламента са 101 да 71, адмене прынятага парламентам закона, які ўсклаў на насельніцтва цяжар вяртання ўкрадзенага з банкаўскай сістэмы €1 млрд, а таксама пытанне аб вывучэнні ў школах гісторыі Малдовы замест гісторыі Румыніі.

Ілан Маск падтрымаў стварэнне фірмы па распрацоўцы метаду запісу думак на камп'ютар

Амерыканскі прадпрымальнік Ілан Маск паспрыяў стварэнню ў ЗША новай кампаніі, якая будзе займацца распрацоўкай метаду запісу думак чалавека на лічбавыя носыбіты. Пра гэта гаворыцца ў артыкуле, апублікаваным газетай The Wall Street Journal.

Галоўным напрамкам работы кампаніі, як чакаецца, стане распрацоўка тэхналогій, якія дазваляюць счытваць даныя з мозга чалавека і запісваць іх на лічбавыя носыбіты, а таксама ажыццяўляць зваротную аперацыю. Заснавальнік кампаніі Neuralink разлічвае, што ў перспектыве гэтыя метады дазваляць павялічыць магчымасці чалавечай інтэлекту, а таксама лячыць некаторыя захворванні, у тым ліку эпілепсію ці параліч. Яск адзначае выданне, Neuralink ужо пачала набіраць штат навуковых супрацоўнікаў. У іх ліку спецыялісты ў сферы электронікі, а таксама даследчыкі, якія займаюцца вывучэннем мозга.

Паводле апошніх ацэнак часопіса Forbes, багацце Маска перавышае \$13,8 млрд. Яго асноўныя інвестыцыі звязаныя з альтэрнатыўнай электраэнергетыкай і развіццём камерцыйных касмічных праграм.

■ Абітурыент-2017

ЗДЗЕЙСНІЦЬ «РАЗВЕДКУ»

...запрашаюць сталічныя ВНУ, дзе ў наступную суботу, 1 красавіка, пройдуць Дні адкрытых дзвярэй.

Маштабным Фестывалем факультэтаў будзе сустракаць гасцей Белдзяржуніверсітэт. Дэвіз свята, якое дае старт прыёмнай кампаніі — 2017, — «Я выбіраю БДУ». Месца правядзення ўсіх мерапрыемстваў — Ліцэй БДУ (вул. Ульянаўская, 8). Пачатак у 10.00. Урачыстае адкрыццё з удзелам рэктара акадэміка Сяргея Абламейкі запланавана на 11.00.

У зоне візуальнага стэнда «Абітурыент-2017» спецыялісты прыёмнай камісіі адкажуць на ўсе пытанні, якія цікавяць выпускнікоў. Акрамя «інфармацыйных» пляцовак тут будзе працаваць выстаўка навуковых распрацовак БДУ, пройдуць прэзента-

тацы спартыўнага жыцця студэнтаў БДУ і псіхалагічнай службы ўніверсітэта.

Навінкай фестывалю стане шэраг універсітэцкіх ініцыятыў. Упершыню адбудзецца афіцыйная прэзентацыя праектаў «Фэст інтэлектуальных гульняў школьнікаў» і «Студэнт на тыдзень», якія праводзіліся ў ВНУ цягам года. Таксама ўпершыню на фестывалі будзе працаваць пляцоўка «Твая паспяхова кар'ера распачынаецца ў БДУ», дзе абітурыенты даведваюцца аб карпарацыях, арганізацыях і кампаніях, у якіх працуюць выпускнікі БДУ.

Не менш грандыёзнае свята аб'яваюць арганізаваць і ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі (БДУІР). Старт — у 10.30 у вучэбным корпусе №2 па вуліцы Петруся Броўкі, 4. У фая разгорнецца інтэр-

актыўная кансультацыйная пляцоўка прыёмнай камісіі. Тут жа можна будзе зарэгістраваць свой асабісты электронны кабінет і навуцыца ім карыстацца. А аб 11-й гадзіне ў актавай зале з абітурыентамі сустрэнецца кіраўніцтва ўніверсітэта, адказны сакратар прыёмнай камісіі і выпускнікі БДУІР. Таксама перад будучымі студэнтамі галоўнага ІТ-універсітэта выступіць намеснік дырэктара адміністрацыі ПВТ Аляксандр Марцінкевіч. А ў 13.15 распачнуцца сустрэчы абітурыентаў з дэканамі факультэтаў.

На Дні адкрытых дзвярэй таксама будзе дадзены старт праекту «#Я ў БДУІР: стань студэнтам на адзін дзень». Па ўмовах праекта стаць яго ўдзельнікамі змогуць толькі тыя, хто быў на Дні адкрытых дзвярэй 1 красавіка і зрабіў на мерапрыемстве фота на памяць.

На Дзень адкрытых дзвярэй запрашаюць 1 красавіка таксама БДЭУ і БДПУ. Мерапрыемствы на факультэтах эканамічнага ўніверсітэта пройдуць па наступным графіку:

Улікова-эканамічны факультэт і факультэт права — 11.00, актавая зала навучальнага корпуса №5 (вул. Свядлова, 7).

Факультэт камерцыі і турыстычнай індустрыі, факультэт міжнародных бізнес-камунікацый, інстытут сацыяльна-гуманітарнай адукацыі — 12.30, актавая зала навучальнага корпуса №5 (вул. Свядлова, 7).

Факультэт фінансаў і банкаўскай справы, факультэт маркетынгу і лагістыкі — 11.00, актавая зала навучальнага корпуса №2 (пр-т Парыжанскі, 26).

Факультэт менеджменту і факультэт міжнародных эканамічных

адносін — 12.30, актавая зала навучальнага корпуса №2 (пр-т Парыжанскі, 26).

У Беларускай дзяржаўнай педагагічнай універсітэце (вул. Саветская, 18) мерапрыемства стартуе аб 11-й гадзіне ў актавай зале. Абітурыентам і іх бацькам будзе прадастаўлена магчымасць сустрэцца з кіраўніцтвам універсітэта, выкладчыкамі, студэнтамі, а таксама з вядомымі выпускнікамі гэтай навучальнай установы.

Госці вядучай педагагічнай ВНУ змогуць азнаёміцца з мультымедычным інфармацыйным адукацыйным асяроддзем універсітэта, сучаснымі інтэрактыўнымі класамі, рэпазіторыем, электроннай бібліятэкай, залай рэдкаяй кнігі, планетарыем і спартыўным комплексам...

Надзея НІКАЛАЕВА
nikalaeva@vziazda.by

Гурткі для танцораў і гумарыстаў

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Нешматлікія прадстаўнікі дужага полу, якія прыходзяць у цэнтр, запісваюцца толькі на камп'ютарныя курсы. Або наведваюць гумарыстычны клуб: на яго сходах, што адбываюцца раз на месяц, спяваюць прыпеўкі, рыхтуюцца да канцэртаў самадзейнасці. З красавіка плануюць адкрыць танцы — вось дзе чакаюць наплыву мужчын! Кажуць, пенсіянеры з вёскі ўжо тэлефанавалі, распыталі.

— А так канкрэтна для мужчын гуртоў няма. Не было прапаноў. Разумеюце, ці пачнуць працаваць новыя гурткі, залежыць ад попыту. Калі ёсць пэўны пажаданні з боку пенсіянераў і збіраецца некалькі чалавек, тады адкрываем новы кірунак, — тлумачыць **загадчыца аддзялення дзённага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту ТЦСНА Святлана ФІЛІНОВІЧ**.

Калі ў Лунінецкі танцы для сталых людзей толькі збіраюцца адкрываць, то ў тэрытарыяльным цэнтры Парыжанскага раёна сталіцы танцавальны калектыў ужо існуе. І мужчыны ва ўзросце ў яго складзе ёсць.

— Як ні дзіўна, ім гэта цікава, — кажа **дырэктар цэнтры Алена КАНАПЛЁВА**. — А вось на лячэбную фізкультуру не ходзяць.

Затое клапоцяцца аб духоўным: сталічныя пенсіянеры-мужчыны наведваюць гурток псіхалогіі, захапляюцца віртуальным турызмам і збіраюцца ў клубе «Літаратурная гасцеўня». Праўда, большасць удзельнікаў гуртка-клубнай дзейнасці, чакана, усё роўна складаюць жанчыны: з 78 чалавек іх — 72. «У жанчын, мне здаецца, больш сацыяльна актыўная пазіцыя», — спрабуе знайсці гэтаму тлумачэнне, апроч дэмаграфічнага, Алена Канаплёва.

ДЛЯ СТАЛЯРНАЙ МАЙСТЭРНІ НЯМА БАЗЫ

Тое, што аддзяленні дзённага знаходжання для пажылых вельмі актуальныя і запатрабаваныя, адзначаюць у Валожынскім раёне.

— Калі пачыналі гэту дзейнасць, сумняваліся, не ведалі, будзе карыстацца попытам ці не. А цяпер кожны месяц хто-небудзь новы прыходзіць, — хваліцца **загадчыца аддзялення дзённага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту мясцовага ТЦСНА Ірына КАВЯЗА**.

Для жыхароў раёна адкрыты жаночыя клубы «Лэдзі» і «Залатая восень», гурток па сацыяльным турызме (там арганізуюць экскурсіі, фінансава даступныя для пенсіянераў), фітнес. А куды ж ходзяць мужчыны? Як нам расказалі, тыя, хто ма-

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Даведка

Усяго на пачатак года ў Беларусі пры тэрытарыяльных цэнтрах было створана 132 аддзяленні дзённага знаходжання для грамадзян пажылога ўзросту (амаль у чатыры разы больш, чым, напрыклад, у 2014-м). Колькасць пенсіянераў, якія наведваюць аддзяленні на пастаяннай аснове, — 8,3 тысячы чалавек.

ладзейшы, запісваюцца на камп'ютарныя курсы (палова групы — прадстаўнікі дужага полу), больш сталыя — на лячэбную фізкультуру (вельмі запатрабаваны кірунак). Аднаму з наведнікаў аддзялення — ужо за 80.

— А што да асобных мужчынскіх гуртоў... Каб тую ж сталярную майстэрню адкрыць, у нас базы няма. Не хапае памяшканняў, — прызнаецца Ірына Кавяза.

Аддзяленне для пажылых пры тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання Іванаўскага раёна наведвае 46 пенсіянераў. Мужчын з іх ліку — толькі тры. Яны ўдзельнічаюць у якасці валанцёраў у праекце па навучанні пенсіянераў эканамічнай грамаце, ездзяць у экскурсіі.

— А гурткі ў нас у асноўным звязаны з рукадзеллем і кулінарыяй, — апісвае карціну **дырэктар цэнтры Наталля КАСЦЮКОВІЧ**. — Спрабавалі ўвесці што-небудзь «мужчынскае», але ў тых наведнікаў аддзялення, якія цяпер да нас ходзяць, розныя інтарэсы. А прыцягнуць іншых мужчын ва ўзросце пакуль не змаглі.

Чаму жанчыны аказваюцца больш актыўнымі? На думку Наталлі Касцюковіч, на гэта ёсць і аб'ектыўныя прычыны. Прадстаўніцы прыгожага полу жывуць даўжэй (іх сярэдняя працягласць жыцця — 78 гадоў, у той час калі ў мужчын — 66), а таму яны больш поўныя сіл і здароўя, чым іх аднагодкі-мужчыны. Дый у апошніх хапае спраў і акрамя гуртоў.

— Напрыклад, у нашым гарадку вялікі прыватны сектар. Мужчына заўсёды знойдзе сабе работу на падворку, будзе майстраваць у гаражы.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ
lubneuskaya@vziazda.by

НАВИНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВИНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ВІЛЕЙШЧЫНА

ПАД БЕЛЫМІ КРЫЛАМІ

У Вілейскім раёне з'явіўся свой птушыны сімвал — белы бусел. Папярэдне на сайце раённай газеты «Шлях перамогі» было аб'яўлена галасаванне, у якім прыняло ўдзел каля 500 чалавек.

Акрамя таго, па гэтым пытанні можна было выказацца па тэлефоне або накіраваць прапановы паштоўкай з абгрунтаваннямі за таго або іншага прэтэндэнта. У выніку аднолькавую колькасць галасоў атрымалі бусел і кнігаўка — па 170. Аднак з улікам тэлефоннага і паштовага галасавання свайго канкурэнта апырэдзіў бусел. На сімвал горада таксама прэтэндавалі баявая чапля, арлан-белахвост, дзяцел. Аднак яны адсталі ад сваіх «калег».

Вынікі галасавання зацверджаны на сесіі раённага Савета дэпутатаў.

Як мне здаецца, большасць вілейчан спынілася менавіта на гэтай птушцы як сімвале раёна невыпадкова. Узяны знак у Вілейку вячае буслінае гняздо на версе. Буслянку ўладкаваў былы вадзіцель, а цяпер пенсіянер Сяргей Казлоўскі. «Кватэра» спадабалася новым жыхарам, і яны пасяляюцца тут кожную вясну. Ну, а вілейчане назіраюць за палётам гэтых прыгожых птаху і радуюцца: дзе жыве бусел — там будзе шчасце і дабрабыт.

Сімвал раёна, дарэчы, можна будзе выкарыстоўваць у турыстычных мэтах: вырабляць сувеніры, паштоўкі, устаўляваць малыя архітэктурныя формы і кампазіцыі, прыцягваць гасцей нейкімі легендамі, казкамі пра буслоў, звязанымі з тутэйшымі мясцінамі.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ
lazovskaya@vziazda.by

ДРАНКА ЗАМЕСТ ГАЗУ

У аграгарадку Зябраўка Гомельскага раёна і ў пасёлку Зарэчча Рэчыцкага раёна ўведзены дзве кацельні, якія выкарыстоўваюць мясцовыя віды паліва. Сёння яны замяшчаюць каля 2 млн куб. м прыроднага газу. Важныя аб'екты пабудаваны пры падтрымцы Сусветнага банка. Іх кошт складае больш за \$5,2 млн.

У прэс-службе Гомельскага аблвыканкама расказалі, што раней цеплаабеспячэнне жылых дамоў у Зябраўцы ажыццяўлялася за кошт дзвюх кацельняў, якія цалкам выпрацавалі свой рэсурс. Новая магутнасцю 8 МВт працуе за кошт спалвання дракні, пры гэтым гадавы эканамічны эффект ад рэалізацыі гэтага інвестпраекта па плане павінны склаці \$489 тысяч, а прагназуемая эканомія — восемсот тысяч кубаметраў газу ў год.

Пры распрацоўцы генеральнага плана тэрыторыі новай кацельні ўлічана блізкае размяшчэнне жылых дамоў: праведзены неабходныя мерапрыемствы: зроблена шумазалішчы і асобны ўезд на тэрыторыю па новай дарозе, якая абыходзіць жылую забудову.

Новая кацельня ў Зарэччы каштавала \$2 млн 841 тыс. У ёй усталяваныя тры катлы агульнай магутнасцю 6,3 МВт і адзін рэзервовы на прыродным газе магутнасцю 5,2 МВт. Плануецца, што гадавы эканамічны эффект скаладзе \$581 тысяччу.

Камунальнікі аб'яваюць, што работа ў гэтым кірунку будзе працягнута. Задача

на самую бліzkую перспектыву — максімальна атрымаць цеплавую энергію за кошт уласных узаўляльных прыродных рэсурсаў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@vziazda.by

НА 1,4 ПРАЦЭНТА БОЛЬШ

У бюджэтных арганізацыях краіны намінальная налічаная сярэднямесячная заробатная плата ў студзені—лютым 2017 года склала Br565, у лютым — Br569,4, што на Br7,9, або на 1,4 працэнта больш, чым у студзені 2017 года. Такія звесткі апублікаваны на сайце Нацыянальнага статыстычнага камітэта.

Рэальная заробатная плата ў бюджэтных арганізацыях у студзені—лютым бягучага года ў параўнанні з адпаведным перыядам 2016-га зменшылася на 1,7 працэнта, у лютым у параўнанні са студзенем 2017 года яна павялічылася на 0,9 працэнта.

Паводле інфармацыі Белстата, намінальная налічаная сярэднямесячная заробатная плата работнікаў арганізацый краіны (без мікраарганізацый і малых арганізацый без ведамаснай падпарадкаванасці) у студзені—лютым 2017 года склала Br717,8, у тым ліку ў лютым — Br716,5, што на Br4,2 або на 0,6 працэнта менш, чым у студзені 2017 года.

ЭКАНОМІЎ НА ПАДАТКАХ

За тры гады дырэктар бабруйскай вярні «Дзікі мёд» завінаваўся дзяржаве больш чым 80 тысяч рублёў.

Таёмнае стала яўным падчас праверкі фінансавай дзейнасці прадпрыемства. «На працягу 2012—2015 гадоў дырэктар даваў указанні работнікам бухгалтэрыі зніжаць вырочку, атрыманую ад паслуг кафэ «Дзікі мёд», і завышаць кошт панесеных выдаткаў, — удакладніў намеснік начальніка ўпраўлення Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК Рэспублікі Беларусь па Магілёўскай вобласці **Аляксандр ШАРОЙКІН**. — У сувязі з гэтым у дэкларацыях па падатках на дабаўленую вартасць і прыбытак, якія падаваліся ў тэрытарыяльную падатковую інспекцыю, зніжаліся сумы падаткаў».

Кіраўнік сваю віну ўразумеў і ўжо цалкам кампенсаваў доўг. Але адказваць усё роўна прыйшлося. Суд Бабруйскага раёна прызначыў яму пакаранне ў выглядзе 1 года і 6 месяцаў абмежавання волі без накіравання ў выпраўленчую ўстанову адкрытага тыпу і без канфіскацыі маёмасці. А таксама пазбавіў права займаць пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых і адміністрацыйна-гаспадарчых абавязкаў тэрмінам на 5 гадоў (частка 2 артыкула 243 КК Рэспублікі Беларусь).

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@vziazda.by

«МУЗЕЙ» У ПАЛАЦЫ

Учора ў Палацы Незалежнасці адбылася новая, прыемна чаканая для яго падзея: у сценах, якія звычайна прымаюць высокапастаўленых асоб з усяго свету, адкрылася персанальная выстаўка айчыннага мастака. Вядомы беларускі пейзажыст Валеры Шкаруба прадставіў калегам пятнаццаць сваіх работ, якія арганічна ўпісаліся ў інтэр'ер будынка.

«Калі пазванілі і сказалі, што ёсць прапанова зладзіць выстаўку ў Палацы Незалежнасці, я нават не зразумеў адрозненняў, дзе гэта, але дакладна пачуў: «Незалежнасці», — дзеліцца ўражаннямі заслужаны дзеяч мастацтваў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь Валеры ШКАРУБА. — Для мяне гэта ключавое

слова. Што можа быць лепшым? Таму быў дужа рады, калі ўцяміў, дзе збіраюцца арганізаваць выстаўку». На думку мастака, пейзаж быў, ёсць і будзе — у адрозненне ад будынкаў і людзей. Менавіта таму мастак зрабіў гэты жанр ключавым у сваёй творчасці. Астатнія работы Валеры Шкарубы знаходзяцца ў Барысаве,

у персанальнай карціннай галерэі, адкрытай для наведвальнікаў.

На думку старшыні Беларускага саюза мастакоў Рыгора СІТНІЦЫ, Валеры Шкаруба — гэта мастак, які стварыў сябе сам. Сам прыдумаў аўтарскі краявід, які пазнаецца здалёк і не патрабуе подпісу. Краявід вельмі адметны, які шмат у чым зламаў стэрэатыпы традыцыйных пейзажыстаў. «У яго пісьмо не зусім жывапіснае. Але гэта ні ў якім разе не мінус, а яго ўнікальная адметнасць. Інакш мастак мог бы згинуць як творца сярод яму

падобных», — дзеліцца ўражаннямі Рыгор Сямёнавіч.

Уладзімір ПРАКАПЦОЎ, генеральны дырэктар Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі, прапаноўвае скласці графік ці план выставак у Палацы, чаргавачы масцітых творцаў і пачынаючых талентаў. «Тут можа быць не толькі жывапіс, але і батык, і габелены, і скульптуры, і кераміка. Зала гэта дазваляе зрабіць. Гэта, па сутнасці, атрымліваецца музей у Палацы», — падсумоўвае ён.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

ВЯЛІКІ ШОЎКАВЫ ШЛЯХ: КНІЖНАЕ ПРАЧЫТАННЕ

6 красавіка ў Алматы (Казахстан) пачынае сваю работу IX Міжнародная кніжная і паліграфічная выстаўка «Па Вялікім Шоўкавым шляху». Удзел у ёй прымаюць і прадстаўнікі Беларусі кніжнай.

У праграме выстаўкі — сустрэча з вядомым паэтам Мухтарам Шаханавым. У першы дзень будзе прэзентаваны стэнд Рэспублікі Беларусь «500-годдзе беларускага кнігадрукавання». Расійская Федэрацыя па традыцыі пазнаёміць з Выдавецкай праграмай урада Масквы. Расійскі крытык, літаратуразнаўца Наталія Іванова прадставіць сваю кнігу «Такое літаратурнае жыццё». Са сваімі новымі творами гасцей выстаўкі пазнаёміць славетны казахскі паэт Алжас Сулейменаў, якога добра ведаюць і ў Беларусі. У перакладзе Міколы Мятліцкага яго вершы друкаваліся ў часопісе «Польмя». Алжас Сулейменаў параўнальна нядаўна правёў свой творчы вечар у Доме літаратара ў Мінску.

Асобны рэй па традыцыі на выстаўцы будуць весці літаратуразнаўцы. Казахскія сябры, несумненна, успомняць і беларускі інтэрнэт-партал «Сугучча: літаратура і публіцыстыка краін Садружнасці». На гэтым рэсурсе, заснаваным Выдавецкім домам «Звязда», ёсць адмысловыя старонкі «Літаратурны Казахстан», «Свет Мухтара Ауэзава», «Немат Келімбетаў» (між іншым, «Звязда» ў перакладзе на беларускую мову выдала тры кнігі Немата Келімбетава — «Не хачу губляць надзею», «Лісты да сына», «Зайздрасць»), «Абай крочыць па планеце».

Шмат увагі на выстаўцы ўдзелена вучэбнай, адукацыйнай літаратуры. Відавочна, гэта падказка і для беларускага боку — з чым ехаць у розныя краіны, што перш-наперш прэзентаваць у кніжным свеце.

Сяргей ШЫЧКО.

КРЭВА. КРАЕВУГОЛЬНЫЯ КАМЯНІ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Такім чынам, тэхніка выкарыстоўвалася ў межах распрацоўкі праекта аднаўлення замка. Бо ў месцах, дзе патрэбна было правесці інжынерна-геалагічныя даследаванні, аказалася шмат цяжкіх камянёў і друзу, якія перашкаджалі рабіць пошукі. Таму і вырашана было падключыць да падрыхтоўчых работ тэхніку.

З аднаго боку, усё ў парадку — на замку пачаліся работы ў межах падрыхтоўкі праекта рэстаўрацыі. Але, з іншага, ці нельга было выкарыстаць больш ашчадных метадаў?.. Каб атрымаць экспертную ацэнку дзеянняў на замку, мы звярнуліся да намесніка дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі Вадзіма ЛАКІЗЫ. Ён раскажаў, што работы на аб'екце праводзіліся без абавязковага ў такіх выпадках археалагічнага нагляду Інстытута гісторыі. Таму іх устаноўка ўжо накіраваны лісты з выкладзенай праблемай у Белрэстаўрацыю, а таксама яго копіі ў Міністэрства культуры Беларусі і Гродзенскі аблвыканкам.

— Крэва даследуе наш супрацоўнік Алег Дзярновіч. Але да яго па кансультацыі ніхто не звяртаўся, — тлумачыць Вадзім Лакіза. — Такія работы можна было правесці без бульдозера. А ў выпадку выкарыстання тэхнікі не такім варварскім чынам. Калі мы кажам пра рэстаўрацыю, то гэтыя камяні не варта проста ссоўваць убок — іх можна выкарыстаць пры аднаўленні замка.

Відавочна, у гэтай сітуацыі ўсё не так адназначна. Праблема значна глыбейшая, чым падаецца на першы погляд. У нас адсутнічае сістэма, тэхнічныя нарматыўныя дакументы, якія б тлумачылі, як менавіта павінны праходзіць работы на помніку гісторыка-культурнай спадчыны. Ці можа быць выкарыстаны бульдозер у месцы з гісторыяй у некалькі стагоддзяў? А калі можа, то на колькі сантыметраў ці метраў дазволена парушыць цэласнасць зямлі, каб захаваць культурны слой, у якім будуць працаваць археолагі?.. Пытанні больш, чым адказаў. Відавочна, бракуе і спецыялістаў, якія дапамаглі б разабрацца і далі б кампетэнтныя парады... Нярэдка даводзіцца сутыкацца з сітуацыяй, калі на аб'ектах, унесеныя ў дзяржаўны спіс каштоўнасцяў, працуюць звычайныя будаўнікі. Вось таму і атрымліваем мы на выхадзе не зусім якаснае аднаўленне.

Аднак ёсць у гэтага медаля і іншы бок. Цікава, чаму наша грамадства ўскалыхнаецца толькі тады, калі хтосьці пачынае нешта рабіць і, скажам, няправільна? Але і тое абурэнне не выходзіць за межы размоў на кухні і паведамленняў у сацыяльных сетках. Было дзіўна чытаць допісы ўдзельнікаў грамадскай арганізацыі, якія збіраліся ўстаць на абарону «раскапанага» Крэва, але пры гэтым не знайшлі часу,

каб выехаць на месца і на свае вочы убачыць, што там адбываецца. «Калі раптам будзеце праяжджаць міма замка, шчоўкніце фотаапаратам, дашліце нам пару здымкаў, а мы напішам ліст у якую-небудзь інстанцыю», — прыблізна так выглядаў іх пасыл. Можа быць, і гэта крок добры. Але ўсё-такі ён падаецца лянвівым. Калі любіш нешта моцна, напрыклад замка, варта быць побач у цяжкі момант. Інакш такая любоў — толькі пыл і вецер.

Калі паставіць гэту манетку рабром, узнікае і яшчэ адна, трэцяя незразумелая сітуацыя. Ёсць у раёнах помнікі спадчыны, якім сапраўды патрэбна дапамога і догляд неабыхавых людзей. Старажытныя сядзібы, арыгінальныя бровары, нават прыўкрасныя палацы. Але яны так і стаяць занябанымі, пакуль да іх нарэшце не дабярэцца дзяржава ці рэдка энтузіяст, гатовы рызыкнуць і ўклаці ўласныя грошы. Супольнасць быццам не заўважае гэтага. Затое ўсенародны шквал абурэння выклікаюць выпадковыя, неправяраныя чуткі пра тое, што нешта робіцца, ды няправільна. Але не памыляецца толькі той, хто нічога не робіць.

Як прыклад адрозна прыгадваецца Любчанскі замак і яго ваколіцы. Старажытны мур у мястэчку падымаецца з руін дзякуючы неабыхавым людзям — валанцёрам і мясцоваму жыхару Івану Пячынскаму, які вырашыў прысвяціць жыццё справе аднаўлення каштоўнасці малой радзімы. Аднак і гэты выпадак не застаўся незаўважаным — гукаць не толькі добрыя словы падтрымкі, але і крытыка, абурэнне: маўляў, не ўсе работы адпавядаюць нормам. Але асабіста ў мяне, калі кажуць нешта дрэннае пра аднаўленне гэтага замка, у памяці ўсплывае яшчэ адзін адметны мур, які стаіць за 10 кіламетраў ад Любчы, — пры дарозе, як едзеш праз Шчорсы ў Мінск. Гэта былая гаспадарчая пабудова па-

Прывабныя руіны і Княская вежа

«Крэўскі замак цалкам адноўлены быць не можа, бо няма ніякіх звестак пра яго гістарычнае аблічча, — адзначае археолаг архітэктуры Ігар ЧАРНЯЎСКІ. — Таму падрыхтаваны праект кансервацыі муроў з магчымай, пры наяўнасці сродкаў, рэканструкцыяй Княскай (паўночнай) вежы — гэта дазваляюць зрабіць яго выявы на здымках пачатку мінулага стагоддзя і матэрыялы натуральных даследаванняў.

Удала пададзена руіна з адпаведным уладкаваннем тэрыторыі можа быць вельмі інфармацыйнай і прывабнай. Гэта сусветная практыка, якая грунтуецца на захаванні дакументальных вартасцяў аб'екта. Такая практыка вырацавана пакаленнямі прафесійных рэстаўратараў».

лацавага комплексу славуэтага роду Храптовічаў. Узведзеная з чырвонай цэгла, у французскім стылі, вянчае яе зграбная вежачка. Аднак з кожным годам гэта архітэктурная цікавінка разбураецца больш і больш, з усіх бакоў шчыльна нарастае хмызняком... Бо няма дбайнага гаспадары, які б узяў адказнасць за яе захаванне. Кажуць, яшчэ пару дзясяткаў гадоў таму вежачку вянчаў адметны флігэль, а па руках у мясцовых жыхароў хадзіла шмат старажытных каштоўных кніг з багатай бібліятэкі Храптовічаў, якія невядомыя «кнігалюбы» скуплялі за бесцэнна. Аднак сёння пра гэта нагадвае хіба што пыл гісторыі... Мясяціна застаецца амаль нікім не заўважанай, але, падаецца, калі б нехта пачаў праводзіць там работы, вельмі рызыкаваў бы таксама трапіць пад раздачу «ўсенароднага гневу» ў сёцпе.

Як той казаў, наша падчына ў нашых руках. Не ўсю адказнасць трэба спіхваць на дзяржаву. Вельмі многае, маленькімі крокамі, маглі б зрабіць і звычайныя людзі, калі б паставілі перад сабой канкрэтны мэты. Захаваем і ашчадна адным тое, што атрымалі ад продкаў ці пакінем нашчадкам суцэльны ўрбаністычны пляцоўкі, залежыць ад нас саміх.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.
nina@zviazda.by

Информация			
о результатах финансово-хозяйственной деятельности			
ОАО «МНИПИ» за 2016 г.			
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС			
на 01.01.2017 г.			
Наименование показателей	Код строки	На 31.12.2016 г. (тыс. руб.)	На 31.12.2015 г. (тыс. руб.)
1. Долгосрочные активы	190	10 614	10 284
Основные средства	110	9 287	9 124
Нематериальные активы	120	13	12
Вложения в долгосрочные активы	140	1 104	940
Долгосрочные финансовые вложения	150	208	208
2. Краткосрочные активы	290	5 116	3 068
из них:			
сырье, материалы и др. аналогичные активы	211	373	380
затраты в незавершенном пр-ве и полуфабрикаты	213	802	814
готовая продукция и товары для реализации	214	761	457
Расходы будущих периодов, НДС, краткосрочная дебиторская задолженность	230-250	1 116	951
Денежные средства	270	2 064	466
Баланс – всего (активы)	300	15 730	13 352
3. Собственный капитал	490	12 904	11 812
4. Краткосрочные активы	690	2 826	1 540
в том числе: кредиторская задолженность по поставщикам и авансам полученным	631-632	2 320	399
по оплате труда	635	120	116
прочие краткосрочные обязательства	633-670	386	1 025
Баланс – всего (пассивы)	700	15 730	13 352

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ	
за 2016 г.	
Наименование показателей	2016 г. (тыс. руб.)
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	6 753
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	6 023
Прибыль от реализации	730
Прибыль (убыток) от прочей деятельности	(170)
Прибыль от инвестиционной деятельности	353
Прибыль от финансовой деятельности	101
Прибыль до налогообложения	1 014
Налоги, сборы и платежи из прибыли	(163)
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ	851

Получено аудиторское заключение ООО Аудиторский центр «Эрудит», которое дает заключение, что бухгалтерская отчетность ОАО «МНИПИ», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «МНИПИ» на 01 января 2017 г. и результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2016 г. При этом совершенные ОАО «МНИПИ» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.

ОАО «МНИПИ» объявляет о выплате дивидендов за 2016 год в размере 14 копеек на одну акцию. Выплата дивидендов производится в срок до 01 ноября 2017 года.

ОАО «НеоТрейдЗапад»		
Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 29 марта 2017 года. Основным видом деятельности общества является сдача в наем собственного недвижимого имущества.		
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС ЗА 2016 ГОД		
Наименование статей	На 31.12.2016	млн руб. На 31.12.2015
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ	225	224
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ	155	161
БАЛАНС	380	385
Собственный капитал и обязательства	На 31.12.2016	На 31.12.2015
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ	372	370
Уставный капитал	70	70
Добавочный капитал	272	273
Нераспр. прибыль (непокрытый убыток)	30	27
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	8	15
БАЛАНС	380	385

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ЗА 2016 ГОД		
Наименование показателей	На 31.12.2016	На 31.12.2015
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	46	44
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	(47)	(63)
Валовая прибыль	(1)	(19)
Управленческие расходы и расходы на реализацию	-	-
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	(1)	(19)
Прочие доходы по текущей деятельности	-	-
Прочие расходы по текущей деятельности	(3)	(7)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	(4)	(26)
Доходы по инвестиционной деятельности	4	8
Расходы по инвестиционной деятельности	-	-
Доходы по финансовой деятельности	1	35
Расходы по финансовой деятельности	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	5	11
Прибыль (убыток) до налогообложения	1	(15)
Налог на прибыль	(2)	(1)
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	-	-
Чистая прибыль (убыток)	(1)	(16)
Совокупная прибыль (убыток)	(1)	(16)
Базовая прибыль (убыток) на акцию	-	-

ВАЖНЫЯ ЎРОКІ

Аднойчы настаўніца матэматыкі дала вучням незвычайнае заданне: «Падумаўце, што вам больш за ўсё падабаецца ў кожным з аднакласнікаў, і запішыце гэтую якасць насупраць яго прозвішча». У канцы ўрока яна сабрала спісы. За выхадныя апрацавала вынікі і ў панядзелак раздала кожнаму вучню паперку, на якой пералічыла ўсё тое добрае, што заўважылі ў ім аднакласнікі.

...Праз некалькі гадоў адзін з тых вучняў загінуў у В'етнаме. Яго хавалі на радзіме. З Маркам прыйшлі развітацца сябры, былыя аднакласнікі, настаўнікі. Яго бацька падышоў да настаўніцы матэматыкі: «Гэта знайшлі ў рэчах Марка, — з кішэні ён дастаў складзеную ў чатыры разы, пацёртую на згінах паперку. Было бачна, што яе шмат разоў чыталі і перачытвалі. — Ён не разлучаўся з ёй. Пазнаеце?» Гэта быў спіс станоўчых якасцяў, якія заўважылі ў Марку аднакласнікі.

І тут здарылася дзіўнае: адзін за адным аднакласнікі Марка даставалі такія ж паперкі. Многія заўсёды трымалі іх пры сабе. Адзін з іх сказаў: «Мы ўсе захавалі гэтыя спісы. Хіба можна такое выкінуць?»

На днях я таксама знайшла ў сваім штодзённіку паперку, складзеную ў чатыры разы. На ёй зверху вялікімі літарамі было напісана: «МЯНЕ РАДУЕ». А ніжэй — лічбы ад 1 да 10 у слупок. Гэтую паперку мне дала адна жыццялюбка падчас інтэрв'ю. Па шчырасці некалькі разоў спрабавала яе запоўніць, але так і не змагла. І вось ранняй я ўспомніла пра той спіс. Зусім выпадкова.

На вуліцы было вельмі ветрана. Каб крыху сагрэцца, я забегла ў любімую кавярню. На століку знайшла інструкцыю: «Як быць шчаслівым?» Сярод дзясятка малюнкаў з подпісамі мне чамусьці ў вочы кінуўся «радуіся жыццю». Тут жа дастала са штодзённіка паперку. І запісала па гарачых слядах каля пункта 1.: «Зранку выходзіла з пад'езда. Прытрымала дзверы дзвюм школьніцам, якія прыехалі на вакацыі да бабулі. «Прывітанне, праходзьце». У адказ пачула нечаканае, беларускамоўнае «Дзякуй». Абрадавалася».

Падышла разлічыцца за гарбаты з круасанам. Каля стойкі ўбачыла стыльную драўляную скарбонку з адтулінамі для манет рознай вартасці. «Гэта для чайных?» — запыталася ў дабрадушнага бармена Валерыя. — «Не, збіраем грошы на корм для коцікаў, што жывуць у двары кавярні». — «О, цудоўная задумка», — абрадавалася я і кінула ў скарбонку пару манет.

Потым паехала на рэпартаж. У вагон метро зайшла жанчына з маленькім сынам. Было ўсяго адно вольнае месца. «Мама, сядай! Я пастаю», — сказаў хлопчык. Напэўна, яго тата заўсёды саступае месца маме, з усмешкай падумала я.

Потым напісала матэрыял пра цудоўны сацыяльны праект для асаблівых дзетак. І таксама на душы стала радасна. Ад адчування, што, магчыма, мой тэкст дапаможа добрай справе.

А ўвечары сястра даслала здымак з кранальным подпісам: «Хоць ты ўжо і не збіраеш анёлаў, але не змагла міма гэтага прайсці і не падумаць пра цябе. NOPE (гэта слова выгравіравана на анёлку. — Аўт.) — Надзея, і зялёны, і фрызура, як у цябе».

Карацей за дзень у мяне набралася значна больш за 10 нагодаў для радасці. Ад маленькіх да вялікіх.

...Школьнае заданне настаўніцы матэматыкі дапамагло вучням паверыць у сябе. Радасны ж практыкум нагадаў мне, што, аказваецца, гэта так проста — радавацца жыццю. Трэба ўсяго толькі прытрымлівацца парады Амара Хаяма: не спяшацца, смакаваць кожнае імгненне. І не трапляць у тры пасткі, якія крадуць радасць: шкадаванне аб мінулым, трывога за будучыню і няўдзячнасць за сучаснае.

P. S. *Калі мы пераязджалі на новую кватэру, муж хацеў выкінуць мае ружовыя марлевыя крылы. Маўляў, у нас і так вельмі шмат рэчаў. «Хіба такое можна выкінуць?! Я ж у іх езджу час ад часу на ровары і дару ўсмешку людзям». Учора прыцягнула тых крылы на працу, паклала на паліцу з падшыўкай «Сямейнай газеты». Пакуль везла іх, падарыла ўсмешку яшчэ некалькім дзясяткам мінакоў. Сяджу далісваю гэтую калонку і радуюся.*

Надзея ДРЫНДЖЫК.
nadzieja@viazda.by

■ Сустрэча без абцасаў

Алена МІКУЛЬЧЫК:

«Калі жонка не адказвае ўзаемнасцю, прыгатуйце ёй страву з хрэнам»

Фота Надзеі БУЖАН.

У бізнес-лэдзі і шэф-кухара Алены Мікульчык у жыцці два захапленні — кулінарыя і мода. Прышла яна на сустрэчу у стыльных сукенцы і паліто, пашытых уласнымі рукамі. Заказала ў кавярні яркую аўтарскую гарбату з апельсінам

і імбірам. І расказала, як схуднець пры дапамозе беларускай кухні і чаму яна радавалася разводу сваіх бацькоў...

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

■ Чалавек-чалавеку

КІЛАМЕТРЫ ДАБРА

Бізнесмен прыдумаў, як дапамагчы асаблівым сем'ям перамяшчацца па горадзе

У мінчаніна Дзмітрыя КУХЦІНА ёсць уласная сям'я, бізнес, захапленні. А таксама вялікае і добрае сэрца. На працягу апошніх шасці гадоў малады чалавек, валанцёр дзяцічлага хоспіса, бясплатна на сваёй машыне вазіў дзяцей-інвалідаў па розных іх справах. «Я наматаў тысячы «кіламетраў добра», але задавальнення не было. Час ідзе, а я разумею, што дапамагаю толькі некалькім сем'ям. А такіх сем'яў, якім патрэбна дапамога, шмат. Тым больш, у мяне работа. Я не заўсёды магу сарвацца ў любы момант. Так узнікла ідэя стварыць унікальны сэрвіс, дзе кожны можа дапамагчы і дзе кожнае дзіця з асаблівасцямі можа перамяшчацца куды захоча ў зручны час».

Ідэю Дзмітрыя падтрымалі не толькі жонка, калегі, сябры, але і зусім незнаёмыя энтузіясты. А ў суботу бясплатны сэрвіс таксі для дзяцей з асаблівасцямі развіцця стаў пераможцам Хакатону Social Weekend (конкурсу сацыяльных праектаў) і атрымаў фінансавую падтрымку.

— **Як будзе працаваць сэрвіс «Кіламетры добра»?** — цікаўся ў Дзмітрыя.

— Вось наш сайт kilometry.by, — паказвае на мабільным тэлефоне. — Сям'я, якой трэба некуды дабрацца, рэгіструецца тут (сайт пакуль у распрацоўцы) і пакідае заяўку. Маўляў, нам раз-два на тыдзень трэба з'ездзіць па такім адрасе. Мы пралічваем колькасць кіламетраў і знаходзім добраахвотнікаў, якія хочуць дапамагчы аплациць паездку. Спонсары (гэта можа

быць любая фізічная ці юрыдычная асоба) пералічваюць грошы, і мы заказваем таксі. Глядзім, каб быў адпаведны аўтамабіль, у які, калі ёсць такая неабходнасць, змесціцца інвалідная калыска. Сталічная служба «Таксі пятніца» пагадзілася вазіць дзетак па зніжаным тарыфе. Але мы адкрытыя да супрацоўніцтва і з іншымі службамі. Таксіст вязе сям'ю па патрэбным адрасе. Мы кантралюем і аплачваем паездку. Затым дасылаем спонсару справаздачу. А за аплачаныя

Фота Надзеі БУЖАН.

«кіламетры дабрныні» прапаноўваем яму зніжкі і бонусы ў кампаніях-партнёрах сэрвісу. Чым больш «кіламетраў добра» на рахунку, тым большы выбар зніжкаў і бонусаў.

На днях адбылася першая, тэставая паездка бясплатнага сэрвісу таксі для дзяцей з асаблівасцямі развіцця. У ёй узялі ўдзел і карэспандэнты «Звязды». Пад'ехаў на вуліцу Рагачоўскую, каб пракантраляваць першую паездку, і Дзмітрый Кухцін.

У 12.20 з пад'езда выходзіць Вольга Назарава з 6-гадовай дачушкай на руках. У Арыны складаны дыягназ: дзяўчынка не ходзіць і не размаўляе. Кіроўца таксі Андрэй дапамагае пасадзіць малую ў дзіцячае крэсла. Вольга вельмі хвалюецца: адразу відаць, не прывыкла да зносін з журналістамі. Кажы, што наогул мала кантактуе з грамадствам пасля нараджэння дачкі. Па дарозе даведваюся, што едуць яны да астэапата.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

■ Прыклад для пераймання

ЛЯТУЧЫ КЛУБ

Карысную ініцыятыву для жанчын, што знаходзяцца ў дэкрэце, запусцілі ў мінскім мікрараёне Брылевічы. На базе тэрытарыяльнага цэнтра сацабслугоўвання насельніцтва Маскоўскага раёна запрацаваў «Лятучы клуб мам». Што гэта такое? Раз на тыдзень маладыя мамы збіраюцца, каб абмеркаваць праблемы, з якімі ім даводзіцца сутыкацца, даведацца пра досвед іншых бацькоў. На сустрэчы плануецца запрашаць таксама медыкаў, юрыстаў, псіхолагаў.

«ДОМА ЗАСЯДЗЕЛІСЯ»

Пачатак а 12-й раніцы. На сход клуба ўжо падцягнуліся першыя мамы. Жанчыны заварваюць чай і раскладаюць печыва: утульнасць перш за ўсё. У яркім пакоі, дзе праходзяць сустрэчы, сапраўды хатняя абстаноўка. Мяккія пуфікі, вялікі дыван, стэлажы з цацкамі, спавільныя столікі. На сценах — героі вядомага савецкага мультфільма пра маманцяў. Упрыгожыць пакой дапамог мастак-валанцёр з суседняга праваслаўнага прыхода.

— Я пра клуб даведалася ад суседкі, — расказвае Таццяна, пакуль расшпільвае куртакі сваёй маленькай дачцэ. Ксенія паўтара года, і яна вельмі актыўнае дзіця.

— Засядзеліся мы дома, — уздыхае Таццяна. — Таму цяпер ходзім па розных гуртках.

— А можа сустрэчы клуба будзем крыху пазней праводзіць? А то мы ледзь паспяваем, дзеці толькі нядаўна прачнуліся, — просяць некаторыя мамы.

Хрысціна на сённяшні сход прыехала адна. Дома з яе дзевяцімесячнай дачушкай засталася бабуля: у той якраз выхадны.

— Чаму прыходжу сюды? Тут абмяркоўваюцца цікавыя тэмы, — тлумачыць Хрысціна.

На сустрэчы «Лятучага клуба мам» прыязджаюць жыхаркі не толькі Маскоўскага, але і іншых раёнаў сталіцы. Канструктар, мячкі, машынікі — усё, каб дзеці не сумавалі.

— Але ж многае можна і ў інтэрнэце пачытаць...

— У інтэрнэце шмат лішняй інфармацыі, можна так і не атрымаць адказ на сваё пытанне. А тут пытаешся наўпрост. Плюс спецыялісты на сустрэчах кансультуюць. А ў сеціве я ж не ведаю, хто артыкулы піша.

Маладая мама прызнаецца: калі пайшла ў дэкрэт, аддалілася ад многіх сябровак, у якіх няма дзяцей. А ў клубе набыла новае кола зносін. Тут яна можа параіцца з іншымі бацькамі, пачуць, як яны выхоўваюць сваіх малых.

Настасся — мама дзіцяці з асаблівасцямі ў развіцці. Сямігадовая Ксюша ходзіць у дзіцячы садок, у наступным годзе збіраецца ў школу, у інтэраваны клас. «Мы спецыяльна месца жыхарства змянілі дзеля школы, — дзеліцца Настасся. — У Маскоўскім раёне добра развітае безбар'ернае асяроддзе».

Сама маладая мама займаецца валанцёрствам, грамадскай дзейнасцю. Цяпер да спіса спраў дадалася і штоднёвыя сходы ў тэрытарыяльным цэнтры.

«У інтэрнэце шмат лішняй інфармацыі, можна так і не атрымаць адказ на сваё пытанне. А тут пытаешся наўпрост. Плюс спецыялісты на сустрэчах кансультуюць».

— Клуб быў разлічаны на мам у дэкрэтным водпуску. Але мой дэкрэт, як і ў большасці жанчын з дзецьмі з асаблівасцямі ў развіцці, зацягнуўся, — усміхаецца Настасся. — Такія сустрэчы для мяне — гэта магчымасць падзяліцца досведам, набыць новыя кантакты.

Дзе маладыя мамы могуць падзяліцца сваімі праблемамі?

ра прыняты. Цудоўна, што акрамя пытанняў, якія датычацца ўсіх, праблемы інклюзіі не засталіся збоку.

Тэмы для сустрэч падказваюць самі мамы. Сёння, напрыклад, яны захацелі пагаварыць пра тое, як змагацца з дэпрэсіяй. Хоць хутка пераклучыліся на рэчы яшчэ больш надзённыя: талончыкі да ўрача. Вось дзе сапраўды карысна пачуць досвед «бывалых».

У тэрытарыяльным цэнтры кажучы, што гатовы абмяркоўваць з маладымі мамамі пытанні і дадатковай адукацыі, і выхавання дзяцей. І нават тэмы, што не датычацца малых. Напрыклад, запрасіць на сустрэчу стыліста ці візажыста.

— Для дзяцей адкрыта шмат развіваючых цэнтраў, а для мам — амаль нічога. Большасць часу яны аддаюць малым, а пра сябе забываюць. Праз гэта паўстаюць псіхалагічныя праблемы. Клуб — гэта прастора, дзе можна сустрэць аднадумцаў. І дзіця будзе побач: пакой абсталяваны так, каб малым было чым заняцца, — кажа псіхолаг-кансультант цэнтра Хрысціна МУХІНА-ГЕВАРГЯН, якая праводзіць сустрэчы клуба.

Ініцыятыву ўспрынялі на ўра. Што не дзіўна: Маскоўскі раён — малады, тут жыве шмат бацькоў з малечамі. Больш за 50 сем'яў выходзяць дзяцей-інвалідаў да трох гадоў.

Яшчэ адна мэта праекта — падштурхнуць мам быць больш ініцыятыўнымі. Так, у Польшчы актыўныя гараджанкі стварылі спецыяльны сэрвіс з інфармацыяй аб якасці дзіцячых пляцовак.

— Жанчыны ў дэкрэтным водпуску валодаюць пэўнымі рэсурсамі. У іх ёсць час і спецыяльныя навыкі ў розных сферах. Хочам стварыць умовы, каб маладыя мамы аб'ядноўваліся і вырашалі пытанні, якія іх хвалюць, — адзначае Алена Дзямідава. — Мы адкрыты для прапанов. Абменьвацца рэчамі, праводзіць фестывалі двара — калі ласка. Калі тхосьці захоча гэта арганізаваць, мы дапаможам.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@vziazda.by

АД КАНСУЛЬТАЦЫЙ ДВАРА

На адкрыццё «Лятучага клуба мам» натхніў вопыт Польшчы. Там, у горадзе Мілянубек, падобны праект запусцілі гадоў сем таму.

— Жанчыны, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці, крыху выключаны са звыклага для іх жыцця. А такая кансалідацыя мам, узаемападтрымка дапамагаюць перажыць гэты перыяд, — тлумачыць неабходнасць клуба дырэктар тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Маскоўскага раёна Мінска Алена ДЗЯМІДАВА. — Так атрымалася, што ў групе сабраліся і мамы з асаблівымі дзецьмі. І яны былі доб-

КІЛАМЕТРЫ ДА БРА

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Нам пашанцавала сустрэць спецыяліста такога маштабу. Асаблівых дзяцей ён прымае бясплатна. Бясплатны сэрвіс, які прыдумаў Дзіма, на мой погляд, вельмі неабходны. Пенсія па інваліднасці — невялікая. Таму гэта істотная падтрымка бацькам такіх дзетак. Калі на дзяржаўным сацыяльным таксі, якое ёсць у нашым горадзе, напісана «Свет без межаў», то, напэўна, гэта не зусім так. У тым праекце ўсё ж такі ёсць абмежаванні. Яно возіць толькі ў дзяржаўныя бальніцы і паліклінікі. Любыя ж бацькі шукаюць спецыяліста з досведам, які дапаможа. І, магчыма, гэты доктар, якому яны давяраюць, будзе працаваць не ў дзяржаўнай медустанове. Як у маім выпадку. Я вельмі доўга шукала лагапэда для Арыны. Мала ў нас спецыялістаў, якія могуць справіцца з такой паталогіяй. Зноў-такі пашчасціла: знайшла цудоўнага доктара. Я давяраю яму, бо бачыла складаных дзяцей, якія пасля некалькіх гадоў рэгулярных заняткаў пачалі гаварыць першыя словы. Але ён таксама працуе прыватна...

У нашым Першамайскім раёне сацыяльнае таксі прадастаўляе адной сям'і пяць бясплатных паездак у месяц. Нам жа трэба наведваць рэгулярна некалькіх спецыялістаў: два разы на тыдзень — лагапэда, тры разы — ЛФК...

Акрамя таго, трэба загадзя сказаць апэратару дакладны час знаходжання ў паліклініцы. На форумах для асаблівых дзяцей пішуць, што

былі выпадкі, калі сацыяльнае таксі з'язджала, бо чалавек затрымліваўся хвілін на 5—10. Складана нешта дакладна спланавать, да кожнай секунды. Гэта ж дзіця, чарга... Асабіста я сутыкнулася з іншай сітуацыяй. У цябе талончык на 12.00, а ў тэрытарыяльным цэнтры кажучы: «Машына адвядзе, але праз гадзіну яна вас забраць не зможа, бо ў гэты час вязём пацыентаў на гемадыяліз. Па вас мы можам заехаць... Зараз пагляджу... У 15.00».

На жаль, я ў свой час не навучылася кіраваць машынай. А цяпер з такім дзіцем гэта практычна нерэальна. Не магу пакінуць Арыну адну.

Я вельмі ўдзячна Дзіму. Гэта неверагодны чалавек. Апошні год ён нас рэгулярна і зусім бясплатна вазіў на сваёй машыне да лагапэда. Ён проста адной сваёй прысутнасцю падтрымлівае мяне. Яго словы, якія чула падчас паездак, неаднаразова дапамагалі мне ў складаных сітуацыях не апусціць рукі.

— Ну, як уражанні ад першай паездкі? — Цікаўлюся на развітанне ў Вольгі Назаравай.

— Нам вельмі спадабалася. Пачынаючы ад знешняга выгляду кіроўцы таксі Андрэя, заканчваючы размовай. Ветлівы, выхаваны чалавек. Усё было вельмі добра, хутка. Калі праект «Кіламетры добра» атрымае падтрымку — гэта будзе насамрэч акно ў свет для такіх сем'яў, як наша.

— Толькі ў Мінску каля 10 тысяч асаблівых дзетак. Мне вельмі хочацца, каб іх жыццё не абмяжоўвалася выключна бальніцамі і паліклінікамі, — падхоплівае Дзмітрый Кух-

цін. — Таму, калі сям'я захоча паехаць на нейкае культурнае мерапрыемства, наведаць кінатэатр ці басейн, сустрэцца з сябрамі, мы не будзем абмяжоўваць. Мэта сэрвісу «Кіламетры добра» — распусціць межы магчымасцяў такіх дзетак. І каб гэта было абсалютна бясплатна.

Пасля таго, як мы здзейснілі першую паездку, пасыпаліся званкі ад іншых бацькоў, якія выходзяць дзетак з асаблівымі патрэбамі. Пакідаюць свае заяўкі. Ужо праз год мы плануем ахапіць большасць мінскіх сем'яў. А потым, глядзіш, і іншыя гарады Беларусі.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК. nadzieja@vziazda.by

ПАГУЛЯЙ СЯ МНОЮ, ТАТА!

Як і чым бацька можа заняць дзіця

Што рабіць, застаўшыся з дзіцем сам-насам? Часта гэта становіцца праблемай нават для самых упэўненых у сабе мужчын. Бо ліха яго ведае, якія гульні можна прыдумаць для маленькага «камьячка шчасця». Хоць калі разабрацца, то мы, мужчыны, у глыбіні душы самі застаёмся дзецьмі, толькі «цацкі» з цягам часу мяняюцца. І калі даць волю свайму ўнутранаму дзіцяці — усё наладзіцца. У гэтым упэўнены **шматдзетны бацька Сяргей КУРКАЧ**. Больш за тое: ён перакананы, што праз гульні мы, дарослыя, рыхтуем дзяцей да самастойнага жыцця. Свой погляд на гульні з малымі мае і яго калега **Валянцін БОЙКА**. «Чым тата можа заняць дзіця?» — гэтай тэме прысвечана чарговая пасяджэнне нашага «Бацькоўскага клуба».

ТАТА — НАЙЛЕПШЫ БАТУТ

В.Б.: Упершыню з неабходнасцю чымсьці заняць дзіця я сутыкнуўся, калі жонка выйшла з «дэкрэту». Калі сын хварэў, яна часта брала бальнічны, бо ў яе на рабоце быў бы завал. І я, маючы больш свабодны графік, часта сядзеў з малым. Пакарміць, умыць, пасадзіць на гаршчок — з гэтым праблемы не было. Але ж дзіцяці патрэбны і нейкі занятак, нейкія гульні. Самае відэа-вочнае рашэнне — надаваць яму цацак, каб рукі былі занятыя. Ды цацкі мы ігнаравалі змалку. Затое нас вабілі каструлі, абутак, татавы інструменты і г. д. Тое, з чым гуляць не толькі непажадана, але і нават небяспечна. Таму дзіцячую ўвагу трэба было займаць чым-небудзь іншым.

С.К.: У маёй старэйшай дачкі ў гэтым узросце цацак увогуле было небагата. Бо час для нашай маладой сям'і быў нялёгкі. Дый такога выбару цацак, як цяпер, не было. Але для дзіцяці, на маю думку, ва ўзросце 3—4 гадоў больш важны фізічны кантакт. Бо праз тактыльныя адчуванні дзеці спазнаюць свет. Мы з дачкой гулялі так: яна заплюшчвала вочы, а я вельмі лёгка дакранаўся да яе рукі, нагі, носіка і г. д. А яна мусіла сказаць, да якой часткі цела я дакрануўся. Гэта развівала не толькі тактыльныя адчуванні, але і слоўнікавы запас.

«Дзеці бываюць маленькімі толькі адзін раз. І якія ўспаміны яны вынесуць са свайго маленства? Мадэль бацькавага тэлефона?»

В.Б.: Майму сыну ўжо амаль 7 гадоў, але кантактныя гульні ў нас дагэтуль актуальныя. Прычым ад мяне асаблівых намаганняў не патрабуецца. Калі стомлены тата падае на канапу, на яго навальваюць падушкі і з радаснымі воклічамі скачуць зверху. Вяселай, чым на батутце. Або мы пачынаем тузаць адзін аднаго, жартам біцца, качацца па падлозе. Здавалася б, элементарная рэч, а дзіця ў захваленні. Бо яго энергія патрабуе выхаду. Бывае, што сын просіць, каб я пакатаў яго на плячах. Вялікіх разумовых намаганняў ад таты гэта не патрабуе, а дзіцяці радасць.

У ГАСЦЯХ У КАЗКІ

С.К.: Гэта ўсё выдатна, але ў сем гадоў пара ўжо пераходзіць на новы ўзровень. Я параўў бы што-небудзь развівальнае. Самае даступнае — пачытаць дзіцяці казку. Выразна, на розныя галасы. Менавіта ў бацькі найлепей выйдзе імітаваць голас ваўка, які прыйшоў з'есці казлянятаў. Дый танюцім галаском, калі пастарацца, можна пагаварыць. Трохі смешна выходзіць, але дзіцяці даспадобы!

В.Б.: Я свайму таксама чытаю кніжкі. Але значнасьць тактыльных гулянняў нельга недаацэньваць. Бо калі мы перастаем абдымаць дзіця, гледзіць яго па галаве, калі лічым, што яно ўжо занадта дарослае для пляшчоты, то робім вялікую памылку. Калі дзіця хоча пры-

Шматдзетны Куркач (справа) дае майстар-клас малодшаму калегу.

Фота Юліяна ПРЭСЦАКА.

туліцца да таты або мамы — падчас гульні ці проста так — не трэба яму перашкаджаць. І не важна, колькі яму гадоў: тры або трынаццаць.

ЗРАБІ САМ
І НАВУЧЫ СЫНА

С.К.: Калі дзіця падростае, яму патрэбныя і прадметныя гульні: кубікі, машыны, мячыкі, канструктары. Добра, калі ў гульні ёсць элемент «зрабі сам». Напрыклад, мой сын любіў гуляць з цацачным аўтобусам. Але ж аўтобусу быў патрэбны гараж, які мы разам змайстравалі з кардону. І тут важна, каб дзіця само прымала ў гэтым удзел: выразала, клеіла, падрывала.

В.Б.: У нас з сынам таксама бываюць падобныя забаўкі. Аднойчы ён захачеў зрабіць цацачны акварыум. Мы дасталі з балкона кардонную ўпакоўку ад канала і сталі выразаць з яе «вуглікі». Пасля скляпалі іх стэплерам — і выйшаў каркас. З кардону зрабілі днішча. Уверсе нацягнулі лёску і падвесілі пластмасавых рыбак. Сыну вельмі спадабалася. Адна толькі праблема: ён не вельмі ахвотна бярэ ўдзел у працэсе. Звольшага назірае, як гэта робіць бацька.

С.К.: Калі гаворка пра складаныя маніпуляцыі, то гэта нармальна, калі імі займаецца бацька. Але ў астатнім дзіця мусіць быць задзейнічана, інакш яно застаецца простым глядачом. Карысці ад такой гульні мала. І зробленую рэч ён хутка забудзе, не стане ёй даражыць. Напрыклад, у нас ёсць і электрычная чыгунка, і машынка на радыёкіраванні, але аўтобус, на які дзіця само наклеіла нумар і для якога само зрабіла гараж, усё адно застаецца цацкай нумар адзін.

ЗРАЗУМЕЙ МЯНЕ

В.Б.: У майго сына педагогі адзначаюць добрыя слоўнікавыя запасы, развітое маўленне. Але ён дагэтуль не вывучыў назвы месяцаў. І не таму, што не можа, а проста лянуецца. Таму паўстае праблема развіцця памяці, увагі, але так, каб дзіцяці самому было цікава.

С.К.: А паспрабуй з ім гульні «Адгадай». Гуляць у яе можна дзе заўгодна і калі заўгодна: дома, перад сном, на аўтобусным прыпынку, у самім аўтобусе і г. д. Адзін гулец загадае прадмет. Другі павінен яго адгадаць. Для гэтага ён можа задаваць пытанні, на якія трэба адказаць толькі «так» ці «не». Напрыклад, мой сын загадаў цукерку. Каб адгадаць, тата спачатку спытаў, ці можна гэта есці. Атрымаўшы станоўчы адказ, я пытаюся: «Гэта салёнае?» — «Не». — «Гэта салодкае?» — «Так!» — «Ты гэта любіш?» — «Так». — «Цукерка!»

Пачыналі мы з самых простых прадметаў, але спакваля тэмы ўскладняліся. Дайшло да таго, што дачка загадала паняцці «вакуум» і «Сусвет». І гэтым разам тату давялося добра пасушыць мазі. Але і дзіцяці трапляліся складаныя задачы.

В.Б.: А майму дзіцяці больш даспадобы гульні з канкрэтнымі прадметамі. Мы

звычайна выкладваем на сталю з дзясятка розных рэчаў: ручку, мабільны тэлефон, лыжку, цацку і іншае. Пасля сын называе ўсё па парадку, заплюшчвае вочы, а я хаваю адзін прадмет, а астатнія мяняю месцамі. І дзіця павіна адгадаць, што я прыбраў. Для гэтай гульні можна таксама выкарыстоўваць каляровыя фламастары або алоўкі. Яна добра развівае памяць і ўважлівасць. Прычым абавязкова трэба чаргаваць: спачатку тата «вядзе» ў гульні, пасля — дзіця.

А яшчэ мой сын дужа любіць гуляць у хованкі. І мне з маім ростам больш за метр восемдзесят даводзіцца шукаць у кватэры месцы, куды можна схвацаць. І яны знаходзяцца! Гульня, здавалася б, старая, як свет, але развівае прасторавыя ўяўленні.

С.К.: Гэта, канешне, выдатна. Але калі хлопчык падростае, у гульніх павінен з'яўляцца элемент спаборніцтва. Бо ў будучым мужчыну важна развіваць ініцыятыўнасць, імкненне перамагачь, дасягаць сваіх мэт. Мой сын вельмі любіць настольны футбол, які не толькі развівае матарыку, але і вучыць стратэгіі, тактыцы змагання з рэальным сапернікам. І на прыкладзе гэтай гульні я патлумачыў сыну, што перамагчы моцнага праціўніка (такога, як я) складана, але магчыма. І што ў рэальным жыцці могуць быць не толькі перамогі, але і паражэнні. Але не бяда, бо нездарма кажуць, што за аднаго бітага двух нябытых даюць. І годна праграваць таксама трэба ўмець. А пройгрыш трэба аналізаваць і рабіць вывады.

«НА ПРАСТОР,
НА ШЫРОКІ РАЗЛОГ...»

В.Б.: Мяне як бацьку таксама хвалюе пытанне фізічнага развіцця дзіцяці. Бо тых заняткаў фізкультурай, што ладзяцца ў дзіцячым садку, відавочна мала. Усё ж хочацца выгадаваць гарманічна развітую асобу, а не хатнюю «расліну»...

«У нас ёсць і электрычная чыгунка, і машынка на радыёкіраванні, але аўтобус, на які дзіця само наклеіла нумар і для якога само зрабіла гараж, усё адно застаецца цацкай нумар адзін».

С.К.: А ты сам адціскаешся ад падлогі штодня? Турнік ёсць у хаце? Якія-небудзь гантэлі? Ты сам чымсьці такім карыстаешся? Напрыклад, мы з сынам у вольную хвіліну разам адціскаемся. Спачатку яму было цяжка, але цяпер ён робіць гэтае практыкаванне бадай што нароўні са мной.

В.Б.: Турніка ў мяне няма. Але дома ёсць штанга, з якой я рэгулярна займаюся.

С.К.: Ці не зарана для малаго — штанга?

В.Б.: Я кажу пра ўласны прыклад. Дзіця так ці інакш бачыць, што бацька цягае жалезе, цікавіцца, навошта гэта трэба. Хай сабе

штангу ён пакуль не падніме. Але маленькія гантэлі яму па сілах.

С.К.: А чаго мы зацыкліліся на кватэры? Малому патрэбны мяч, бадмінтонавыя ракеткі, ролікі, веласіпед... Нельга ўвесь час сядзець у хаце! Трэба на свежае паветра, «на прастор, на шырокі разлог». Я ў маленстве днямі прападаў у двары, гуляў з аднагодкамі. Дарэчы, дзіцяці трэба абавязкова кантактаваць з ровеснікамі, асабліва калі гэтае дзіця адно ў сям'і (гэта твой выпадак). Каб малое, калі падрасце, не толькі ў інтэрнэце час бавіла.

В.Б.: Інтэрнэт і камп'ютары — гэта не так ужо і кепска. Хоць мы з жонкай свайго сына доўгі час да камп'ютара не падпускалі. Ён толькі мультыкі з інтэрнэту глядзеў. Але цяпер у яго абуджаецца цікавасць. Яшчэ толкам не навучыўшыся чытаць і пісаць, ён стаў прасіць, каб я адкрываў яму тэкставы рэдактар. І ён сядзіць, нешта «набірае». Таксама сын ведае, што такое «Скайп», што па ім можна пагаварыць з дзядулем і бабуляй. І пра інтэрнэт таксама мае ўяўленне. Часам нават гуляе ў нескладаныя гульні. Але да камп'ютара дзіця сядзе толькі пад маім або жончыным наглядом.

«Калі дзіця хоча прытуліцца да таты або мамы — падчас гульні ці проста так — не трэба яму перашкаджаць. І не важна, колькі яму гадоў: тры або трынаццаць».

С.К.: Ад сучасных тэхналогій нікуды не схавашся. Бачыў нават бабулек, што жвава тыкаюць пальцамі ў сучасныя смартфоны. Нешта забараняць — бясплённа і недарэчна. Лепей самому выбраць дзіцяці гульні. Не такую, дзе трэба тупа махаць мячом або страляць налева і направа, дзе кроў свішча. Я свайму сыну на яго смартфон усталяваў гульні са складаннем слоў, разгадвааннем крыжаванак. Яшчэ малы цікавіцца геаграфіяй, і для яго знайшлася гульня, дзе правяраецца веданне гарадоў, сталіц розных краін.

В.Б.: Але для камп'ютараў і гаджэтаў ёсць свае разумныя «дозы». Хоць многія таты робяць проста: сунуў дзіцяці тэлефон, каб не назалаяла, — і займаюцца сваімі справамі. Гэта ў прынципе няправільна. Па-першае, у малаго ўзнікае залежнасць. Па-другое, вы ўпускаеце магчымасць наладзіць эмацыянальны кантакт з дзіцем. А дзеці бываюць маленькімі толькі адзін раз. І якія ўспаміны яны вынесуць са свайго маленства? Мадэль бацькавага тэлефона?

С.К.: Калі тату здаецца, што ў яго няма здольнасцяў, каб заняць дзіця нечым цікавым, гэта сведчыць не аб адсутнасці фантазіі, а аб самаапраўданні ўласнай ляноты. Так, усе мы стамляемся на працы. Але гульня з малымі — гэта мадэляванне розных сітуацый і падрыхтоўка да самастойнага жыцця.

В.Б.: І прафілактыка адчужанасці паміж татам і дзецьмі.

С.К.: Зануда! Годзе ўжо гаманіць. Давай у настольны футбол згуляем.

«Калі жонка не адказвае ўзаемнасцю, прыгатуйце ёй страву з хрэнам»

Пра 65-ы памер, кнігу са сметніцы і яечню на сале

Усё пачалося з бліноў прабабулі. У гонар апошняй мяне і назвалі — Аленай. Яна цудоўна гатавала. А вось матуля — не. Лёгка навучыць дзіця гатаваць, калі сам добра гэта робіш. А вось як навучыць, калі сам ненавідзіш стаяць каля пліты? Што рабіла мая маці? Яна адкрывала кулінарную кнігу ці брала выразку з газеты: «Ну што, дачушка, давай мы з табой спячом пірог. Вазьмі шклянку мукі, дадай тры яйкі...»

Малодшая сястра маёй матулі — па прафесіі кухар. Прычынам такі, як мае быць, 65-га памеру. Нейкі раз цётка кажа: «Даражэнькая ты мая пляменніца, вельмі добра падумай: што для цябе важнейшае — тонкая талія ці прафесія кухара». Пасля гэтых слоў я свой дыплом кухара роўнячак паклала на паліцу. І пайшла вучыцца на дызайнера верхняга мужчынскага адзення. Паралельна атрымала яшчэ адну адукацыю — эканамічную, якая дапамагае мне паспяхова весці свой бізнес.

Гадоў 17 таму я выпадкова знайшла кнігу. Валялася яна каля сметніцы, без вокладкі, з абпаленымі старонкамі. Мяне вучылі, што з хлебам і з кнігай так абыходзіцца нельга. Таму я падняла яе. Кніга была выдадзена дзесьці ў 1950-я гады. А ў ёй — рэцэпты 1860 года. Так пачалося маё знаёмства са старажытнай беларускай кухняй.

Якое было маё здзіўленне, калі зразумела, што старажытная беларуская кухня ніяк не шкодзіць фігуры. Я гатавала, ела і не папраўлялася. І я стала вывучаць, капаць глыбей. Ёсць пяць відаў беларускай кухні: сялянская, гарадская, карчомная, шляхецкая і каралеўская. Але большасць ведаюць толькі першую. Галоўная яе мэта — хутка і высокакаларыйна накарміць вялікую колькасць людзей. Таму і ўзнік міф, што беларуская кухня тлустая і ад яе папраўляюцца. Але ж усе забываюць, што калі нашы продкі гатавалі тую ж яечню на сале, то рабілі гэта выключна раніцай, каб былі сілы працаваць. А мы паелі — і на канапу... Таму, калі вы прыехалі ў вёску, то смела ешце на сняданак дранікі, сала, яйкі, тлустую мачанку з тоўстымі блінамі — і ідзіце дапамагаць бабулі на агародзе. І тады, паверце, ніякіх лішніх кілаграмаў не будзе. А ўвечары бабуля адварыць бульбы і паставіць свежага малака...

Я — сава, мая актыўнасць прыпадае на другую палову дня. Як і адкрыла сваё атэль менавіта таму, што мне цяжка рана ўставаць. Хацела прачынацца тады, калі я хачу. І працаваць, калі хачу. Калі паступіла ў інстытут, і разу не прыйшла на першую пару. Нават калі экзамен ставілі ў 8 гадзін раніцы, я здавала яго з іншай групай. Лічу, што не варта ламаць сябе. Лепш мяняць абставіны пад сябе.

Пра антыдэпрэсанты, кавун для Хадоркі і іней на дрэвах

Калі раптам будзеце ўвечары ў раёне вуліцы Прытыцкага ў Мінску (я там жыю)... Ідзе дождж ці снег, і ўсе, незадаволеныя, спяшаюцца дадому, а адна вар'ята бязьчы, не сумняваюцца — гэта я.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Фота Сяргея Нікановіча

Бегаю ўжо гадоў 15, як мінімум тры разы на тыдзень. Спачатку гэта было для фігуры. А цяпер — больш для мазгоў.

Калі вы прыехалі ў вёску, то смела ешце на сняданак дранікі, сала, яйкі, тлустую мачанку з тоўстымі блінамі — і ідзіце дапамагаць бабулі на агародзе. І тады, паверце, ніякіх лішніх кілаграмаў не будзе.

Праца кухара вельмі стрэсавая. Нервы трэба вельмі моцныя. А калі яшчэ, як у маім выпадку, свой рэстаранны бізнес... Сяброўка прыехала з Амерыкі і здзіўляецца: «Ты штодзень такія сур'ёзныя пытанні вырашаеш, і пры гэтым такая спакойная! Каліся, што ты п'еш, якія антыдэпрэсанты?» Бег — мой антыдэпрэсант. Бяжыш, любуешся прыродай, дыханне роўнае, думкі чыстыя-чыстыя... Калі не магла вырашыць нейкае пытанне, то на 7—8-ым кіламетры ўсё вырашаецца.

У нас у родзе ўсе жанчыны жывуць доўга. Адною маёй прабабулі было 92 гады, калі яна пакінула гэты свет. Другой — Хадорцы — 102. У яе не было ніводнага сівога валаска. Адноўчы яна сказала: «Усё, дзеткі, мне надакучыла жыць, усе мае сяброўкі памерлі, я таксама хутка памру». Прабабуля вельмі любіла кавуны. Таму мы хуценька пабеглі на Камароўку і знайшлі самы прыгожы і сакавіты. Прывезлі, яна паела: «Ну добра, — кажа, — яшчэ год праживу».

Сакрэт доўгажывучасці — не толькі ў здаровым харчаванні. Перш за ўсё ў любові да жыцця, аптымізме, актыўнасці. Маёй матулі 63 гады. Дык у яе раскладзе яшчэ час трэба знайсці. Лазня, шэйпінг, тэатр, сустрэчы з сяброўкамі, лячэбная гімнастыка... Пры гэтым яна яшчэ працуе. Ідзе вельмі рана на работу. Нейкі ўзімку ўбачыла іней на дрэвах і тэлефануе. «Мама, я сплю», — бурчу незадаволеная. — «Ты не разумееш, якая тут прыгажосць!»

У мяне ёсць добрая сяброўка — Альбіна Пажаева. Ёй — 77. Сем гадоў таму яна разам з іншымі актыўнымі бабулямі запісалася на танцы. Знайшоўся харэограф, таксама пенсіянер. Я іх не так даўно да сябе ў рэстаранцы запрасіла танцаваць. Гэта нешта неверагоднае! Мая ж матуля кажа: я яшчэ занадта маладая, крыху папрацюю, а ў 70 гадоў таксама пайду танцаваць.

Мама другі раз замукам. Ведалі б вы, як я радавалася, калі бацькі разышліся! Мне тады было 14. У мяне цудоўныя адносіны як з маці, так і з татам. Самая вялізная памылка дарослых, якія больш не кахаюць адно аднаго, — працягваць жыць разам выключна дзеля дзіцяці. Мала таго, што малеча ба-

чыць няправільную схему адносін, дык яны яшчэ і самі пакутуюць.

Пра майстра спорту па джыу-джыцу, «так не бывае» і сына Ванечку

Калі вы заўважылі, у мяне ў інтэрнэце няма ніводнага здымка з маёй сям'ёй. Нічога асабістага. Усё толькі прафесійнае. Адзінае, што я сабе дазволіла апошнім часам: расказала, што ў мяне ёсць прыёмная дачка. Мы ўжо засвяціліся ў свецкай хроніцы. Нават блізкае кола не ведала пра гэта. «У цябе дачка ёсць?» — пытаюцца. 6 гадоў яна ў мяне. Я лічыла, што для Галюні будзе дрэнна, калі пра яе даведаюцца. Трэба, каб дзіця расло сціплым. У маі даччэ спюніцца 18, я яе ўжо два разы брала на афіцыйныя мерапрыемствы, каб яна больш упэўнена сябе адчувала, вучылася размаўляць з незнаёмымі людзьмі. Галя ведае, што не родная нам. Калі была маленькая, казала: «А можа, ты мяне нарадзіла і забылася?» Цяпер для яе вельмі важна, каб я перад грамадскасцю пацвердзіла, што яна мая дачка.

На адным дабрачынным мерапрыемстве мне пашчасліла пазнаёміцца з дырэктарам Ашмянскай школы-інтэрната. Абяянне ў яго (Уладзіміра Бізюка. — Аўт.) — вышэй за жаночкае. Як казаў Жванецкі, «так не бывае». Кажа: «Мы для нашых дзетак зрабілі маленькія куханькі, але ж яны не ўмеюць гатаваць. Не мне ж вучыць: я нават яечню прыгатаваць не магу. Прыедзьце, навучыце». Так з'явіўся дабрачынны праект «Кулінарыя плюс». Ён жыве ўжо 6 гадоў. Мае бацькі далучыліся. Мы ездзім у Ашмяны кожны месяц з нейкай цікавай праграмай. І кожны раз штосьці разам з дзеткамі гатуем.

Пакуль мы гатавалі, прыбілася да мяне 11-гадовая дзяўчынка.

Не адыходзіла ні на крок. Я аформіла дакументы і запрасіла Галюню да сябе ў госці на выхадныя. Потым яна праводзіла ў нас кожныя канікулы. Зараз Галя вучыцца ў Мінску, жыве ўжо з намі.

Галюня не першая дзяўчынка, якая мяне выбрала. Да яе была Анюта. Ёй было 16, калі мы пазнаёміліся. Яна пастаянна да нас прыязджала. На выпускны я падарыла Ганульцы сваю самую прыгожую сукенку. Мой гартэрчык даўно ўжо перакачаваў у Ашмяны (усміхаецца). Я ніколі не была для Анюты мамай, мы з ёй, як сястрычкі. Яна так і называе мяне. Калі яна выходзіла замуж, усе госці былі ўпэўнены, што я — яе родная сястра, а мае бацькі — бабуля з дзядулем.

Пра тушонку з чорным хлебам, аўсяны кісель і афрадызіяк

Майму мужу абсалютна ўсё роўна, што есці. Калі я з'язджаю ў камандзіроўку, ён ідзе ў краму і купляе тушонку. Уплятае яе з чорным хлебам — і шчасце яго бязмернае. Дачка ж любіць паласавацца, але я ўжо гляджу, каб яна сама гатавала. Таму далікатэсы я гатую для сябе ў першую чаргу. Вельмі часта адпрацоўваю на сабе новыя рэцэпты, новую падачу.

Я ніколі не куплю чыпсы, мянэз, кетчуп, каўбасу... Часта езджу ў кулінарныя экспедыцыі. Дык пасля каўбас пальцам пханых, якія гатуюць бабулі, каўбасу з крамы ёсці проста немагчыма. Навошта набываць тыя ж тарты, булчкі, пірожныя, калі я раблю смачнейшыя? Ніколі не спакушуся на салодкія газаваныя напоі. Навошта марнаваць грошы на хімію? Тым больш, што можа быць карысней за самаробны морс з журавін з лімончыкам і карыцай ці жывы кісель на аўсянай заквасцы?!

Аўсяны кісель нашы продкі елі часта і з задавальненнем. Але сучасны чалавек, калі пакаштуе чысты яго смак, скажа: «Ну і брыдота! Як гэта можна есці?» Таму я распрацавала кактэйль на аснове аўсянага кісялю, калі да яго дадаюцца вяршкі, мёд, карыца і мята. Гэты напоі надзвычай карысны для скуры, паліпшае абмен рэчываў у арганізме.

Першы мой муж — добры чалавек, але ён не прыняў чужое дзіця. Як і мой дабрачынны праект. Увогуле лічыў гэта марнаваннем часу і сродкаў, што няма сэнсу ў гэтых дзятэй укладаць. Кожны пайшоў сваім шляхам. А з другім мужам я пазнаёмілася пасля разводу. Ён быў удзельнікам майго дабрачыннага праекта. Тэмай чарговай паездкі былі ўсходнія адзінаборствы. І я шукала спартсменаў. Сябры параілі: «Ёсць добры хлопец, майстар-спорту па джыу-джыцу, трэнер, псіхолаг. Ён табе не адмовіць паехаць да дзятэй, правесці майстар-клас». Сапраўды, не адмовіў (смяецца). І Галя прыняў адразу. Мы яе не прымушалі, яна сама татам яго стала называць.

Нядаўна прыбіўся яшчэ хлопчык. Ванечка. Галя адобрыла. Вось на днях аформілі на яго дакументы. Першы раз паедзе да нас у госці. Мы ўсёй сям'ёй селі і вырашылі, што дзятчынак у нас дастаткова ў сям'і. Трэба хлопчык. Мне вельмі падабаецца, што дзятэй разбіраюць. За 6 гадоў многіх усынавілі.

Таму, калі хтосьці хоча пахудзец, — абавязкова раю. Таксама ён добры пры застоллі: калі шмат ежы, выпіўкі, апошнім падайце кісель — тады ў вас і вашых гасцей ніколі не будзе адчування цяжкасці ў страўніку. Мая мара — выпускаць аўсяны кісель і прадаваць яго як пітны ёгурт.

Хрэн — вельмі моцны афрадызіяк. Калі яго пастаянна ўжываць, гэта добра як для мужчын, так і для жанчын. Нават у старажытных кнігах напісана: калі жонка не адказвае вам узаемнасцю, прыгатуйце ёй страву з хрэнам. У XIX стагоддзі нашы продкі яго выкарыстоўвалі, як мы зараз моркву. Ва ўсе стравы дадавалі. Паспрабуйце надзерці хрэн на буйной тарцы і пасмажыць. Самы смачны варыянт — на топленым сметанковым масле.

Я — фанат беларускай кухні. Бачу за ёй вялікую перспектыву. Мне радасна, што паступова яна робіцца папулярнай і моднай. Гэта, як рэлігія. Варта адзіна раз пакаштаваць сапраўды добрую беларускую кухню — і ты робішся яе адэптам.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
nadzieja@vziavda.by

Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк»

сообщает о проведении 7 апреля 2017 года 87-го тиража выигрышей по выигрышным вкладам в белорусских рублях в филиале №529 «Белсвязь» ОАО «АСБ Беларусбанк» по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 56 (3-й этаж, конференц-зал, комната 300).

Начало тиража в 11.00. Телефон для справок: 147 Контакт-центр.

Сохранность и возврат вкладов гарантируются в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь. Лицензия на осуществление банковской деятельности №1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КОМПЛЕКСА ИМУЩЕСТВА

Дата и время аукциона	28 апреля 2017 г. Начало аукционных торгов 12.00
Место проведения аукциона	г. Гомель, ул. Пушкина 2 (БЦ «ПушкинПлаза»)
Организатор торгов и продавец объектов недвижимого	Общество с ограниченной ответственностью «Служба комплектации трубопроводов ЗПТ» 212008, г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, 17/2
Наименование объекта	Комплекс имущества , по адресу: г. Гомель, ул. Лепешинского, 98-Б
Начальная цена продажи объекта	160 000 белорусских рублей , в том числе НДС 20%
Шаг аукциона	5% от предыдущей названной цены
Задаток	10 (десять) белорусских рублей. Задаток перечисляется на р/с 3012300881015 в «Приорбанк» ОАО ЦБУ 300, код 749. Получатель – ООО «СКТ ЗПТ», УНП 790104272. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ООО «СКТ ЗПТ», проводимом 28 апреля 2017 г.
Предмет аукциона (лот) составляет комплекс имущества по адресу: г. Гомель, ул. Лепешинского, 98Б, включающий в себя: капитальные строения (бокс-гараж – 711,8 кв. м, здание склада – 133 кв. м, здание проходной – 15,8 кв. м, сооружения и оборудование (сети электро-, тепло-, водоснабжения, канализации и пр.). Комплекс имущества расположен на земельном участке площадью 1,1013 га.	
Для получения более подробной информации о предмете аукциона и ознакомления с ним можно связаться по телефону +375(29) 631-19-51 или e-mail: gilep@beltruba.by	
Информация по заключению и срокам оплаты по договору купли-продажи объекта	Договор купли-продажи заключается с победителем в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата за объект производится в соответствии с условиями договора купли-продажи

Дополнительная информация: заявления с необходимыми документами на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Могилев, 4-й пер. Мечникова, 17/2, а также по e-mail: gilep@beltruba.by по 27 апреля 2017 г. включительно. Информацию о документах, необходимых для участия в аукционе, порядке его проведения, оформления результатов вы можете получить по телефону +375 (44) 729-46-60, e-mail: jurist@beltruba.by

белагпропромбанк
традиции будущего

Вниманию акционеров открытого акционерного общества «Белагпропромбанк»

Место нахождения общества: г. Минск, проспект Жукова, 3. Открытое акционерное общество «Белагпропромбанк» (далее – банк) сообщает, что согласно решению годового Общего собрания акционеров банка от 24 марта 2017 года, протокол №1, с 19 мая 2017 года будет осуществляться выплата дивидендов по итогам работы банка за 2016 год по привилегированным акциям из расчета 0,03 руб. на одну акцию, по простым (обыкновенным) акциям выплата дивидендов производится не будет.

Список акционеров банка, имеющих право на получение дивидендов, сформирован на основании реестра владельцев ценных бумаг по состоянию на 10 февраля 2017 года.

Выплата дивидендов акционером банка осуществляется в обособленных и структурных подразделениях ОАО «Белагпропромбанк»:

- юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь;
- физическим лицам в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь либо в установленном порядке наличными денежными средствами.

Дополнительную информацию можно получить по телефонам: (8017) 229 64 10, 229 63 24

ПЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец аукциона	ОАО «Газпром трансгаз Беларусь», г. Минск, ул. Некрасова, 9		
Вид аукциона	Аукцион по комбинированной схеме (сначала на понижение, затем на повышение цены недвижимого имущества)		
Предмет аукциона			
Лот №	Наименование, общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
1	Гараж №351, 15,9 кв. м	500/D-14128	г. Минск, ул. Ф. Скорины, д. 4В, пом. 351
2	Гараж №423, 15,3 кв. м	500/D-14180	г. Минск, ул. Ф. Скорины, д. 4В, пом. 423
Начальная цена с НДС 20% каждого Лота – 8 051,66 BYN		Шаг понижения цены: 402,58 BYN	
Минимальная цена с НДС 20% каждого Лота – 6 038,76 BYN		Шаг повышения цены: 402,58 BYN	
3	Гаражи на 4 автомашины, 89,3 кв. м	102/C-9461	Брестская обл., Каменецкий р-н, г. Высокое, ул. Советская, д. 114
Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. пл. 0,0245 га предоставлен Продавцу на праве аренды до 31.12.2014 для обслуживания здания гаража на 4 автомашины		
Начальная цена с НДС 20% – 8 875,06 BYN		Шаг понижения цены: 443,75 BYN	
Минимальная цена – 7 987,56 BYN		Шаг повышения цены: 443,75 BYN	
Лот №	Наименование	Адрес	
4-13	Машино-место №121, №123, №127, №129, №131, №132, №133, №136, №137, №138	г. Минск, пр-т Независимости, 168/3-1г	
Лоты №№4-13 расположены в подземной автостоянке, общ. пл. 6299,0 кв. м с инвентарным №500/D-70793116			
Начальная цена с НДС 20% каждого Лота – 24 057,00 BYN		Шаг понижения цены: 1 202,85 BYN	
Минимальная цена с НДС 20% каждого Лота – 18 042,75 BYN		Шаг повышения цены: 1 202,85 BYN	

Срок подписания договора купли-продажи по всем Лотам: 30 рабочих дней после проведения Продавцом корпоративных процедур по согласованию заключения сделки (в случае заключения договора купли-продажи с единственным Покупателем, признанным единственным участником торгов). В ином случае – 10 рабочих дней после проведения аукциона

Информация по внесению задатка
Задаток перечисляется на р/с №3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»:
- по Лотам №№1-2 в сумме 1 515,00 BYN по каждому Лоту;
- по Лоту №3 в сумме 1 670,00 BYN;
- по Лотам №№4-13 в сумме 2 970,00 BYN по каждому Лоту

Условия оплаты предмета аукциона
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by
Оплата государственной пошлины за государственную регистрацию договора купли-продажи производится Покупателем. Расходы по государственной регистрации перехода прав на объект недвижимости возлагаются на Покупателя. До внесения задатка участники аукциона в обязательном порядке знакомятся с проектом договора купли-продажи

Предмет аукциона может быть снят с аукциона организатором в любое время до объявления его проданным
Предыдущее извещение о проведении аукциона по Лотам №№4-13 опубликовано в г. «Звезда» от 14.12.2016.
Предыдущее извещение о проведении аукциона по Лотам №№1-3 опубликовано в г. «Звезда» от 25.02.2017

Дата и время проведения аукциона	17.04.2017 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	13.04.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. auction@cpo.by; www.cpo.by

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»

УНП 600013209 220090, г. Минск, ул. Широкая, 4

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2017 года тыс. руб.

Наименование показателя	код строки	на начало 2016 года	на конец 2016 года
АКТИВ			
1. Долгосрочные активы	190	3 855	4 647
2. Краткосрочные активы	290	6 723	10 446
БАЛАНС	300	10 578	15 093
ПАССИВ			
3. Капитал и резервы	490	5 274	6 474
4. Долгосрочные обязательства	590		
5. Краткосрочные обязательства	690	5 304	8 619
БАЛАНС	700	10 578	15 093

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2016 год тыс. руб.

Наименование показателя	код строки	за 2016 год	за 2015 год
Выручка от реализации продукции, товаров, работ и услуг	010	34 405	23 892
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020,040,050	32 428	24 313
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	1 977	-421
Прочие доходы по текущей деятельности	070	175	385
Прочие расходы по текущей деятельности	080	1 199	121
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	953	-157
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	150	-33	375
Прибыль (убыток) до налогообложения	160	920	218
Налог на прибыль	170	259	47
Чистая прибыль (убыток)	210	661	171

ИНФОРМАЦИЯ О ДИВИДЕНДАХ И АКЦИЯХ

Наименование показателя	ед. измер.	за 2016 год	за 2015 год
Количество акционеров, всего	лиц	55	55
в том числе: юридических лиц	лиц	4	4
физических лиц	лиц	51	51
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	99,2	17,1
Дивиденды, приходящиеся к выплате на одну акцию	руб.	28,22	4,86
Обеспеченность акции имуществом общества	руб.	1 833	1 493

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС Открытого акционерного общества «Стройтрест №35» за 2016 год УНП 100289278 тыс. руб.

АКТИВ	код строки	на 31.12.16 г.	на 31.12.15 г.	ПАССИВ	код строки	на 31.12.16 г.	на 31.12.15 г.
I. Долгосрочные активы				III. Собственный капитал			
Основные средства	110	10806	9 839	Уставный капитал	410	11	7
Нематериальные активы	120	5	1	Резервный капитал	440	38	38
Вложения в долгосрочные активы	140	596	288	Добавочный капитал	450	11 312	10 772
Итого по разделу I	190	11 407	10 128	Нераспределенная прибыль	460	11 011	7 847
II. Краткосрочные активы				IV. Долгосрочные обязательства			
Запасы	210	9 160	6 184	Итого по разделу IV	590		
Расходы будущих периодов	230	54	61	V. Краткосрочные обязательства			
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240		17	Краткосрочные кредиты и займы	610		3
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	16 101	16 032	Краткосрочная кредиторская задолженность	630	20 683	18 388
Денежные средства	270	6 333	4 633	Обязательства, предназначенные для реализации	640		
Прочие краткосрочные активы	280			Доходы будущих периодов	650		
Итого по разделу II	290	31 648	26 927	Итого по разделу V	690	20 683	18 391
БАЛАНС	300	43 055	37 055	БАЛАНС	700	43 055	37 055

ОТЧЕТ о прибылях и убытках

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2016 года	За январь – декабрь 2015 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	113 665	122 191
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(100 128)	(107 851)
Валовая прибыль	030	13 537	14 340
Управленческие расходы	040	(8152)	(7777)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	5385	6563
Прочие доходы по текущей деятельности	070	1815	4763
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(2690)	(5880)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	4510	5446
Доходы по инвестиционной деятельности	100	329	306
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	28	1
Расходы по финансовой деятельности	130	(136)	(192)
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности	140	221	115
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	4731	5561

	160	(998)	(1117)
Налог на прибыль	160	(998)	(1117)
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	(5)	(5)
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(3)	(1)
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	210	3725	4438
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	443	
Совокупная прибыль (убыток)	240	4168	4438

Количество акционеров – всего 605 лиц (в т.ч. юридических лиц – 1; физических лиц – 604)
Обеспеченность акции имуществом общества – 41 руб.

Аудиторское заключение от 23.03.17 г. №05-01/10
По мнению аудиторской организации РУП «Служба ведомственного контроля при Министерстве архитектуры и строительства РБ», бухгалтерская отчетность ОАО «Стройтрест №35», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Стройтрест №35» на 1 января 2017 года и финансовые результаты его хозяйственной деятельности и изменения его финансового положения за 2016 г., при этом совершенные ОАО «Стройтрест №35» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют национальным стандартам бухгалтерского учета и отчетности.

Руководитель В.М. Крупинский
Главный бухгалтер М.В. Шабловская

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже линии по восстановлению автошин, принадлежащей ООО «Белретред» на праве собственности

Лот №1	Линия для изготовления и раскроя металлокорда и сборки покрышек	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, %
		44 542,80	2 500,00	5
1.	Автоклав для наварки шин (в т. ч: Автоклав-основа, емкость для охлаждения жидкости) 1989 г.в.			
2.	Распылитель Airless 1997 г.в.			
3.	Ручной экструдер 1989 г.в.			
4.	Ручной шлифовальный прибор 1997 г.в.			
5.	Центр поглощения пыли Циклон ЦН-11-300, год выпуска – не установлен.			
6.	Инспекционная распорка 1997 г.в.			
7.	Станок для нанесения протектора шин 1992 г.в.			
8.	Станок для шерохования 1989 г.в.			
9.	Рессивер 5000 л 1992 г.в.			
10.	Кран-укосины – 3 шт. 1997 г.в.			
11.	Компрессор Boge S24 2001 г.в. Страна производитель: Франция.			
12.	Осушитель POLAIR HIRROSS 1997 г.в.			
13.	Стеллаж для хранения внешних энвелопов 1997 г.в.			
14.	Шкаф для хранения внутренних энвелопов 1997 г.в.			
15.	Складские кассеты – 73 шт. 1997 г.в.			
16.	Стоп с опрокидывающим механизмом 1997 г.в.			
17.	Пневмоотплер Prebena. Страна производитель: Германия. 1997 г.в.			
18.	Ремонтная распорка с инструментальной бабкой 1997 г.п.			
19.	Облицовочный стол для резки протектора. Страна производитель: Германия. 1992 г.в.			
20.	Резальная машина (резка прокладочной резины) 1997 г.в.			
21.	Установка для монтажа/демонтажа внешних оболочек 1997 г.в.			
22.	Монорельс. Страна производитель: Германия. 1997 г.в.			
23.	Производственная линия и линия рационализации. Страна производитель: Германия T.Joosten. 1997 г.в.			

Местонахождение предмета торгов: г. Минск, ул. Бабушкина, 48.

УСЛОВИЯ

Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить стоимость приобретенного на аукционе Объекта в течение 5 (пяти) банковских дней с назначенной даты проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) банковских дней с назначенной даты проведения аукциона. При заключении договора купли-продажи в обязательстве Победителя аукциона (Претендента на покупку) будут включены требования по демонтажу, погрузке и вывозу Объекта за счет сил и средств Победителя аукциона (Претендента на покупку).

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 12.04.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Продавец: ООО «Белретред» **Ликвидатор:** частное предприятие по оказанию услуг «ПАКУМ» 2200005 г. Минск, ул. Смолячкова, 9, оф. 426, тел. 8 (029) 332-19-36

Организатор аукциона: РУП «Институт недвижимости и оценки» 220030

РУП «ГОМЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении аукционов по продаже имущества, принадлежащего

Республиканскому дочернему унитарному предприятию «Белоруснефть-Брестоблнефтепродукт» на праве хозяйственного ведения

Повторный открытый аукцион со снижением начальной цены на 20% после первых несостоявшихся торгов состоится 11 апреля 2017 г. по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23. Начало в 10.00.

№ лота	Наименование объекта	Инв. номер	Начальная цена, руб. (без НДС)	Задаток, руб. (без НДС)
1	Агрегат электронасосный АЦНСН 315-189 с эл.дв. 160 кВт	14520	43 574,16	2 178,71
2	Агрегат электронасосный АЦНСН 315-189 с эл.дв. 160 кВт	14521	43 574,16	2 178,71
3	Агрегат электронасосный ЛДН 900-60 с эл.дв. 200 кВт	14516	46 102,45	2 305,12
4	Агрегат электронасосный ЛДН 900-60 с эл.дв. 200 кВт	14517	46 102,45	2 305,12
5	Агрегат электронасосный ЛДН 900-60 с эл.дв. 200 кВт	14518	46 102,45	2 305,12
6	Задвижка 30С941 НЖБ ДУ600 РУ16 с эл.прив. АУМА SAEXC16,1/AMEXC01.1 с КОФ1-600-16 с крепежом и прокл.	14510	11 867,88	593,39
7	Задвижка 30С941 НЖБ ДУ600 РУ16 с эл.прив. АУМА SAEXC16,1/AMEXC01.1 с КОФ1-600-16 с крепежом и прокл.	14511	11 867,88	593,39
8	Задвижка 30С941 НЖБ ДУ600 РУ16 с эл.прив. АУМА SAEXC16,1/AMEXC01.1 с КОФ1-600-16 с крепежом и прокл.	14512	11 867,88	593,39
9	Задвижка 30С941 НЖБ ДУ600 РУ16 с эл.прив. АУМА SAEXC16,1/AMEXC01.1 с КОФ1-600-16 с крепежом и прокл.	14513	11 867,88	593,39
10	Задвижка клиновая ФЛ.30С541 НЖ ДУ 700 РУ16 с КОФ КЛА ИСП. 2/3	14514	13 372,14	668,61
11	Задвижка клиновая ФЛ.30С541 НЖ ДУ 700 РУ16 с КОФ КЛА ИСП. 2/3	14515	13 372,14	668,61
12	Задвижка клиновая ФЛ.30С941 НЖ ДУ 700 РУ16 с эл.прив. АУМА MATIC с КОФ КЛА ИСП 2/3	14507	19 126,57	956,33
13	Задвижка клиновая ФЛ.30С941 НЖ ДУ 700 РУ16 с эл.прив. АУМА MATIC с КОФ КЛА ИСП 2/3	14508	19 126,57	956,33
14	Задвижка клиновая ФЛ.30С941 НЖ ДУ 700 РУ16 с эл.прив. АУМА MATIC с КОФ КЛА ИСП 2/3	14509	19 126,57	956,33

Местонахождение имущества: Брестская обл., Брестский р-н, Страдечский с/с, 20, 1,3 км северо-восточнее н.п. Прилуки. Шаг аукциона – 5%.

Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 7 апреля 2017 г. включительно.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, одновременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявленному лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 11 апреля 2017 г. Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по вышеуказанным лотам было опубликовано в газете «Звязда» от 11.01.2017 г. №6.

Открытый аукцион состоится 3 мая 2017 г. по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23. Начало в 10.00.

№ лота	Наименование объекта	Инв. номер	Начальная цена, руб. (без НДС)	Задаток, руб. (без НДС)
1	Ультразвуковой сигнализатор «УЛИС-А»	14524	6 017,35	300,87
2	Ультразвуковой сигнализатор «УЛИС-А»	14525	6 017,35	300,87
3	Камера запуска из углеродистой стали с концевым затвором УКН-3-250-8.0-Б-ПР-ХЛ	14526	9 643,56*	482,18
4	Камера приема из углеродистой стали с концевым затвором УКН-П-250-8.0-Б-ЛХЛ	14527	10 661,17*	533,06

* Начальная цена снижена на 20% после первых несостоявшихся торгов

Местонахождение имущества: Брестская обл., Брестский р-н, Страдечский с/с, 20, 1,3 км северо-восточнее н.п. Прилуки. Шаг аукциона – 5%.

Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 28 апреля 2017 г. включительно.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, одновременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявленному лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 03 мая 2017 г. Извещение о предыдущих несостоявшихся торгах по лотам №3,4 было опубликовано в газете «Звязда» от 11.01.2017 г. №6.

Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

Участник торгов, желающий участвовать в торгах в отношении нескольких предметов торгов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из предметов торгов.

Продавец вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Аукционные торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12 июля 2013 г. №609.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%.

К заявлению на участие в аукционе прилагаются: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора торгов, с отметкой банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель)

предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или трудовой договор (контракт), или иные документы в соответствии с законодательством). В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с 3012230570008 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, код 153001270. Заявитель платит – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по лоту №__ согласно извещению в газете «Звязда» от 30 марта 2017 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), будет засчитан в счет окончательной стоимости предмета торгов. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить предмет торгов) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона возместить Организатору затраты на организацию и проведение аукциона, об утвержденной сумме которых уведомляется перед началом аукциона; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов; в течение 10 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи выплатить Продавцу стоимость предмета торгов, сформированную в установленном порядке.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его победителем (единственным участником, выразившим согласие купить предмет торгов) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет десять базовых величин за каждый случай нарушения.

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки»,

г. Гомель, ул. Артема, 23.

☎ 8 (0232) 32-46-47; 32-00-71 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by

Продавец: РУП «Белоруснефть-Брестоблнефтепродукт»,

г. Брест, ул. Героев обороны Брестской крепости, 13.

☎ 8 (0162) 27-08-31, 8 (029) 797-50-00

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ ЗА 2016 ГОД

Открытое акционерное общество

«Дорожно-строительный трест №1, г. Витебск»

(ОАО «ДСТ-1, г. Витебск»)

Адрес: 210026, г. Витебск, ул. Суворова, 16, т./ф. 8-0212-67-21-15, УНП 300000398.

Генеральный директор: Капцевич Олег Вадимович

И.о. главного бухгалтера: Зенькова Анастасия Викторовна

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2016 года

Активы	Код строки	Единица измерения – тыс. руб.	
		На 31 декабря 2016 года	На 31 декабря 2015 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	17 291	16 023
Нематериальные активы	120	9	17
Доходные вложения в материальные активы	130		
Вложения в долгосрочные активы	140	12	245
Долгосрочные финансовые вложения	150	277	1
Отложенные налоговые активы	160		
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	401	4 884
Прочие долгосрочные активы	180		
ИТОГО по разделу I	190	17 990	21 170
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	4 920	4 450
в том числе: материалы	211	3 993	3 821
животные на выращивании и откорме	212		
незавершенное производство	213	888	447
готовая продукция и товары	214	39	182
товары отгруженные	215		
прочие запасы	216		
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220		22
Расходы будущих периодов	230	2 570	2 869
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	485	299
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	5 441	8 772
Краткосрочные финансовые вложения	260	206	206
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	5 349	5 097
Прочие краткосрочные активы	280	1	
ИТОГО по разделу II	290	18 972	21 175
БАЛАНС	300	36 962	42 885
Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2016 года	На 31 декабря 2015 года
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный фонд	410	2 909	2 521
Неоплаченная часть уставного капитала	420		
Собственные акции (доли в уставном фонде)	430		
Резервный капитал	440	182	182
Добавочный капитал	450	16 824	15 281
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	5 583	5 466
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470		
Целевое финансирование	480		
ИТОГО по разделу III	490	25 498	23 450
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510		50
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	1 235	1 083
Отложенные налоговые обязательства	530		
Доходы будущих периодов	540		
Резервы предстоящих платежей	550		
Прочие долгосрочные обязательства	560		780
ИТОГО по разделу IV	590	1 235	1 913
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	832	
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620		
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	3 980	12 073

Наименование показателей	Код строки	Единица измерения – тыс. руб.	
		За январь – декабрь 2016 года	За январь – декабрь 2015 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	58 390	118 226
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(50 835)	(104 458)
Валовая прибыль	030	7 555	13 768
Управленческие расходы	040	(5 133)	(5 494)
Расходы на реализацию	050		
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	2 422	8 274
Прочие доходы по текущей деятельности	070	13 883	69 024
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(15 324)	(70 985)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	981	6 313
Доходы по инвестиционной деятельности	100	731	2 293
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	167	897
доходы от участия в уставных капиталах других организаций	102		
проценты к получению	103	561	1 195
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	3	201
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(262)	(1 727)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(262)	(1 693)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112		(34)
Доходы по финансовой деятельности	120	4 636	8 573
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	4 636	8 573
прочие доходы по финансовой деятельности	122		
Расходы по финансовой деятельности	130	(4 686)	(8 156)
в том числе: проценты к уплате	131	(233)	(507)
курсровые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(4 132)	(7 051)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(321)	(598)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	419	983
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	1 400	7 296
Налог на прибыль	160	560	1 751
Изменение отложенных налоговых активов	170		
Изменение отложенных налоговых обязательств	180		
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190		
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	4	4
Чистая прибыль (убыток)	210	836	5 541
Результаты от переоценки долгосрочных активов, не включаемых в чистую прибыль (убыток)	220	1 662	1 188
Совокупная прибыль (убыток)	240	2 498	6 729

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2016 года

Наименование показателя	Код строки	Единица измерения – тыс. руб.	
		За январь – декабрь 2016 года	За январь – декабрь 2015 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	58 390	118 226
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(50 835)	(104 458)
Валовая прибыль	030	7 555	13 768
Управленческие расходы	040	(5 133)	(5 494)
Расходы на реализацию	050		
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	2 422	8 274
Прочие доходы по текущей деятельности	070	13 883	69 024
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(15 324)	(70 985)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	981	6 313
Доходы по инвестиционной деятельности	100	731	2 293
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	167	897
доходы от участия в уставных капиталах других организаций	102		
проценты к получению	103	561	1 195
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	3	201
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(262)	(1 727)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(262)	(1 693)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112		(34)
Доходы по финансовой деятельности	120	4 636	8 573
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	4 636	8 573
прочие доходы по финансовой деятельности	122		
Расходы по финансовой деятельности	130	(4 686)	(8 156)
в том числе: проценты к уплате	131	(233)	(507)
курсровые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(4 132)	(7 051)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(321)	(598)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	419	983
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	1 400	7 296
Налог на прибыль	160	560	1 751
Изменение отложенных налоговых активов	170		
Изменение отложенных налоговых обязательств	180		
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190		
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	4	4
Чистая прибыль (убыток)	210	836	5 541
Результаты от переоценки долгосрочных активов, не включаемых в чистую прибыль (убыток)	220	1 662	1 188
Совокупная прибыль (убыток)	240	2 498	6 729

Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %)	Республиканская собственность: 4 390 359 шт. (98,089 %)
Количество акционеров, всего	1 009
в том числе: юридических лиц	1
из них нерезидентов Республики Беларусь	0
в том числе: физических лиц	1 008
из них нерезидентов Республики Беларусь	3

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	796,87	15

■ Фотаздымак з гісторыяй

«ЗА ВАС Я БОГУ ПАМАЛЮСЯ...»

Гэтыя словы з верша святара Піліпа Лузгіна (на здымку — ён у цэнтры), — піша Ірына СТОМА з аграгарадка Язна. — Пажоўкля ж картачка з вельмі цікавай гісторыяй захавалася ў сям'і маленькага хлопчыка, які стаіць перад бацюшкам і сваёй хроснай, матушкай Вольгай. На адваротным баку напісана рукой святара: «1933 года, январь 4 дня. На память крестнику моей жены Антошке Викторовичу Фурсу. Протоиерей Филипп Лузгин».

Маю копію гэтага здымка. Трапіў ён да мяне падчас падрыхтоўкі да святкавання 155-годдзя з дня нараджэння нашай сям'і ў нашай царквы протаіерэя Піліпа Лузгіна. Дасылаю здымак з дазволу яго гаспадара, гэтага маленькага хлопчыка, які сёлета святкуе сваё 90-годдзе.

Антон Фурс — ураджэнец вёскі Язна. Пра яго з жонкай (Аляксандра Умпіровіч) пісала «Звязда» ў артыкуле «Героі, якім даравалі» (15 верасня 1992 года). Гэта гісторыя дзяўчат і хлопцаў, нашых землякоў, навучэнцаў пасляваенных педвучылішчаў у Глыбокім і Паставах, якія стварылі Саюз беларускіх патрыётаў. У 1947 годзе

былі рэпрэсаваны, пазней рэабілітаваны.

Здымак зроблены падчас святкавання 50-годдзя сумеснага жыцця бацюшкі і матушкі Лузгіных, дзесьці ў 31-м ці 32-м годзе. Айцец Піліп прыехаў да нас у вёску ў 1920 годзе. Кожны пражыты тут дзень ён запісваў у Летапіс Язенскай Спаса-Праабражэнскай царквы. Дзякуючы яму мы цяпер ведаем пра падзеі таго часу, пра сваіх родных. Наш святар чалавек быў надзвычайны, таленавіты. Тое, што бачыў, што яго

ўражвала, ён перадаваў вершаваным радком. Свае вершы ён таксама занатоўваў у Летапісе.

Да дня нараджэння айца Піліпа на яго магіле ўстанавілі прыгожы жалезны крыж. Зрабіў яго сын Антона Фурса — Юрась. Упрыгожылі помнік таблічкамі з вершамі святара, пазнаёмілі з яго паэтычнай творчасцю ўдзельнікаў фестывалю «Язенскі дабравест». (У «Звяздзе», дзесьці ў 2012 годзе, быў змешчаны артыкул пад такой назвай.)

...Сярод гасцей Лузгіных на здымку ёсць айцец Іаан Кур'ян, які адзначаны за сваю дапамогу партызанам падчас Вялікай Айчынай вайны ў Мінскай вобласці.

За святаром і яго жонкай стаяць дзве жанчыны вельмі складанага лёсу. Старэйшая — Вера Дзімітрыёўна Мурашова (была замужам другі раз за Васілём Нікіціным, выкладчыкам Люблянскага ўніверсітэта ў Югаславіі, куды выехалі пасля рэвалюцыі з Петраграда). Побач з ёй яе нявестка Мурашова Надзея

Віктараўна, якая засталася ў памяці старэйшых жыхароў нашай вёскі, яе вучняў, таленавітай выкладчыцай Язенскай школы па выяўленчым мастацтве і музыцы, удзельніцай і пастаноўшчыцай спектакляў.

Вера Дзімітрыёўна Мурашова — маці двух сыноў. Адзін з іх, Яўген Фёдаравіч, — уласнік маёнтка ў суседняй вёсцы Курылавічы. У свой час скончыў Ціміразеўскую акадэмію па спецыяльнасці агранома і спецыяліста лясной гаспадаркі. Сваю гаспадарку ён вёў па навуцы. Гаварылі, што ў Яўгена Фёдаравіча было шмат арандараў зямлі і ён усяляк дапамагаў ім, асабліва ў цяжкія гады недароду — надзяляў элітным пасяўным насеннем, падтрымліваў матэрыяльна. Яго жонка Надзея Віктараўна з прыходам Чырвонай Арміі выехала ў Югаславію да маці свайго мужа. Сам Мурашоў застаўся ў Курылавічах, спадзеючыся на тое, што ён нікому зла не рабіў, а толькі дапамагаў усім, хто быў у бядзе. Але ў канцы 1939 года быў арыштаваны і кінуты ў турму НКВС у Беразвеччы каля Глыбокага. Там, не вытрымаўшы здзекаў, кінуўся ў гарэўшую топку і загінуў.

Другі сын Веры Дзімітрыёўны — Дзімітрый Фёдаравіч, доктар геолога-мінэралагіч-

ных навук, выкладчык Ленінградскага горнага інстытута, узнагароджаны ордэнам Леніна і Сталінскай прэміяй. Яго навуковыя і практычныя пошукі былі звязаны з Алтаем, Уралам, раёнамі Заходняй Сібіры. Але асноўная праца Мурашова — гэта Кольскі паўвостраў. Менавіта ён адкрыў там буйныя жалезарудныя радовішчы, забяспечыўшы стварэнне сыравіннай базы для чорнай металургіі паўночнага захаду СССР. Яго адкрыцці і сёння не страцілі сваёй значнасці.

P.S. Людзі, пра якіх я напісала, заслугоўваюць нашай павагі і памяці. Дарэчы, я ваш падпісчык з пачатку 70-х гадоў да сённяшняга дня. Яшчэ ў студэнцкія гады (вучылася на гістфаку БДУ) пры размеркаванні падпіскі мне выпала «Звязда».

Шаноўныя чытачы! Конкурс «Фотаздымак з гісторыяй» працягваецца. Мы па-ранейшаму чакаем ад вас цікавых фота з сямейнага альбома. Здымкі (не больш за тры) з невялікай гісторыяй дасылайце з адпаведнай пазнакай на адрас: вуліца Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск або info@zviazda.by. Найлепшага аўтара чакае прыз. Арыгіналы дасланых фотаздымкаў абавязкова вяртаюцца.

■ Адкуль расце нос

«ГЭТА МЯДЗВЕДЗІК З'ЕЎ ВАРЭННЕ!»

Чаму малыя хлусяць? Спытайце ў бацькоў!

Знаёмая паскардзілася: «Дачка пачала хлусіць. Малая (5 гадоў) папрасіла тэлефон — паглядзець фотаздымкі, а на самай справе ўключыла праз інтэрнэт мультык (сёння для гэтага нават не абавязкова ўмець пісаць. — Аўт.) Калі праз 10 хвілін знайшла яе пад канапай, дзяўчынка пачала апраўдвацца, што выпадкова на «Фіксікаў» натрапіла. Спачатку разлавалася: «Падманваеш?!» А потым схяманулася, пачала тлумачыць, што няпраўду казаць дрэнна. Але ўсё роўна вельмі расхвалялася: дачка яшчэ такая маленькая, а ўжо хітруе. Што будзе далей?»

Насамрэч падман — гэта заўсёды непрыемна, але калі пачынаюць хлусіць дзеці, бацькі непазбежна павінны задаць сабе пытанне: што я раблю не так? Чаму дзеці кажуць няпраўду і як гэтага не дапусціць? Пагаворым з псіхолагам Цэнтра пасяховых адносін Сяргеям ЖАДЗЬКО.

— Хлусня — гэта сімптом, а прычыну трэба шукаць у сям'і. Базавая рэч у якой — давер. Дарэчы, ён зараджаецца яшчэ ў эмбрыянальным перыядзе, паступова ўмацоўваецца падчас таго, як маці носіць дзіця, нараджае, корміць, клапоціцца аб ім, праяўляе ўвагу. Дзіця адчувае, што яго любяць, заўсёды падтрымліваюць, яно важнае для маці.

Калі цяжарная часта трывожыцца, дзіцяці няўтульна, і яно таксама пачынае непакоіцца: што там такое здарылася? Можа, адбылася разрыў базавага даверу, што ўплывае на існаванне чалавека ўвогуле. Калі бацькі першапачаткова правільна выходзяць дзіця, ніякіх супярэчнасцяў не ўзнікне, а калі ўзніклі, прыйшоў час падумаць, дзе яны памыліліся і пастарацца выправіць сітуацыю.

— У якім узросце дзеці могуць свядома хлусіць?

— У 4—6 гадоў. Дагэтуль малыя больш фантазіруюць, яшчэ дастаткова не адрозніваюць рэальны свет ад выдуманнага.

— Што штурхае дзяцей на падман?

— Як ні кур'ёзна гучыць, але самай бацькі. Калі хлусяць. Нельга пры дзіцяці тлумачыць сваячцы, што вы не прыйдзеце ў госці, бо захва-

рэллі. Калі гэта на самай справе не так. Дзіця паступова зразумее, што можна сказаць няпраўду і не рабіць таго, што не хочацца. Дзеці капіруюць паводзіны дарослых. Таму, калі не хочаш, каб хлусіла малое, не хлусі сам. Трэба імкнуцца стаць прыкладам для яго.

Не давайце пустых абяцанняў. Парушыўшы сваё слова некалькі разоў, вы ўпэўніце дзіця, што абяцанне не значыць рабіць, і яно можа пераняць такую практыку.

— Ці можна сцвярджаць, што забарона параджа падман?

— Так. Але, калі яна неабгрунтаваная. Нельга і кропка. Заўсёды трэба растлумачыць сітуацыю. Паспрабаваць даклікацца да сэрца. Нават, калі дзіця маленькае і не разумее ўсяго да канца, на падсвядомым узроўні ў яго гэта адаб'ецца. Шчыра кажучы, тое, што забараняецца рабіць дзецям асобна, можна ажыццявіць разам з бацькамі.

— А калі бацькі забараняюць з добрых памкненняў? Напрыклад, празмерны прагляд мультыкаў. Некаторыя ў такіх выпадках кажуць, што сёння па тэлевізары іх няма.

— Усё роўна падман. І з часам дзеці аб гэтым даведаюцца. Каб не прыходзілася выкручвацца, трэба папярэдзіць малога, што яму дазваля-

Пачытайце з малечай пра казачныя прыгоды драўлянай лялькі. Нос Пінокія пачынаў расці, калі ён спрабаваў кагосьці падмануць...

ецца глядзець паўгадзіны ў дзень, а потым зацікавіць іншым. На жаль, часам бацькам прасцей даць дзіцяці тэлефон, пасадзіць перад тэлевізарам, каб займацца сваімі справамі, чым прыдумаць, як разам бавіць час.

— «Я не ела варэння. Гэта мой мядзведзік Топачка да яго дараўся», — кажа малеча. Здаецца, такі бескарыслівы падман...

— Справа ў боязі пакарання. Бацькі неадэкватна рэагуюць на звычайныя дзіцячыя правіннасці, няўданы. Пакаранне заўсёды павінна адпавядаць віне, быць справядлівым, своечасовым (бессэнсоўна ляць увечары за тое, што зрабіў зранку), без прымянення «грубай» сілы. Калі дзіця напрукдзіла, і не прызнаецца, значыць, яно не адчувае, што бацькі яго зразумеюць. За кожным учынкам стаіць прычына, якую няблага б і выслухаць.

— З якой нагоды часцей за ўсё падманваюць больш старэйшыя дзеці?

— У школьным узросце бацьца расчараваць бацькоў, атрымаўшы дрэнную адзнаку. Здаецца, тата і мама хочуць як лепш — каб дзіця

добра вучылася. Але матывуюць яго няправільна: «Не дай бог атрымаеш нізкую адзнаку!». У рэшце рэшт, так і адбываецца, бо дзіця адчувае прэсінг, які не прымушае больш старацца. Адсюль выдраныя старонкі з дзённікаў, пропускі заняткаў.

Матываваць трэба не на адзнакі, а на веды. А працэс навучання зрабіць цікавым і захапляльным. Не пуская справу на самацёк, калі нешта незразумела, абавязкова царпліва тлумачыць, разбірацца разам.

Распаўсюджаная прычына падману ў падлеткаў — гіперапека, звышкантроль з боку бацькоў. Памятайце, што перад вамі амаль дарослы чалавек, і каб будаваць з ім адносіны на даверы, трэба абавязкова лічыцца з яго меркаваннем, раіцца з ім, дзяліцца сваімі сакрэтамі.

Нездарма кажуць, што падлеткавы ўзрост — гэта экзамен для бацькоў. І калі дачка ці сын у гэтым узросце хлусяць ім, яны яго не прайшлі.

— Даволі часта можна пачуць, як школьнікі хваляцца адзін перад адным, што тата працуе ў

банку, у яго дарагая машына, але на самай справе гэта выдумкі.

— Маленькаму чалавеку не хапае ўпэўненасці ў сабе. І падман — гэта спосаб самасцвярджэння. На жаль, сёння праблема стаіць вельмі востра. Равеснікі ацэньваюць адзін аднаго па дарагіх рэчах. Яны лічаць, што каб стаць «сваім», не трэба рабіць добры ўчынак, дастаткова набыць файны смартфон. Бацькам пад сілу растлумачыць, што чалавечы якасці, адносіны, здольнасць любіць і дараваць вышэй за матэрыяльнае.

— Як правільна рэагаваць на падман?

— Ні ў якім разе не крычаць. Не панікуйце. Абмяркуйце сітуацыю, разбярыцеся дасканала, чаму дзіця кажа няпраўду. Паспрабуйце вырашыць праблему разам, прывядзіце прыклады, як вы сябе паводзілі ў адпаведнай сітуацыі. У далейшым пазбягайце фактараў, якія правакуюць на падман.

Бурная рэакцыя можа нават штурхаць дзіця на хлусню. Асабліва ў малодшым узросце, калі яму не хапае ўвагі. Убачыўшы, колькі эмоцый у вас выклікала яго хлусня, яно будзе падманваць зноў і зноў, каб атрымаць пэўную рэакцыю. Так робяць і старэйшыя дзеці, калі ў іх з'яўляецца брацік ці сястрычка. З-за недахопу ўвагі, яны могуць перакладваць сваю вину на малога. Бацькам неабходна паводзіць сябе такім чынам, каб рэаўнасці ў аднаго да другога не ўзнікала.

— Хлусня можа ўвайсці ў прывычку?

— Так. Калі бацькі правакуюць: «Ён жа хлус!» Ніколі не крытыкуйце асобу, толькі паводзіны. Памятайце, што гэта вы выхавалі дзіця такім, вы не стварылі ўмовы, каб яно развілася правільна.

Гутарыла Яна ЛЫЧКОЎСКАЯ.

lychkouskaya@zviazda.by

■ Беларускі

«ЖАВАРОНАЧКІ, ПРЫЛЯЦІЦЕ!»

Па народным календары на Аўдакею (14 сакавіка), Саракі (22 сакавіка) і на Дабравешчанне (7 красавіка) дзяўчаты, узышоўшы на высокае месца, заклікалі пералётных птушак: спявалі песенькі-заклічкі і падкідалі ўгору «жаўрукоў» (адмысловае печыва).

Яна Сарокіна (6 гадоў) разам з маці Таццянай Станкевіч сочыць за святамі і вывучае беларускія народныя традыцыі. А каб адпаведна выглядаць на фэстах, Таццяна пашыла для сябе і дачкі народныя строі.

Шаноўныя мамы і таты, бабулі і дзядулі! Шчыра запрашаем вас прыняць удзел у конкурсе «Беларускі», Дасьляйце здымкі вашых дзетак, унукаў, а можа, нават і праўнукаў (з невялікім аповедам) на адрас «Звязды». Але адна ўмова — каб, зірнуўшы на фота, адразу ж можна было зразумець, што гэта беларусік. Арыгінальнасць і творчы падыход вітаюцца! Аднаго з герояў, якога мы ўбачым на здымках, чакае прыз!

■ Карысна ведаць

Японскі востраў Акінава — месца канцэнтрацыі доўгажыхароў. Аўтар кнігі «Правілы даўгалецця» Дэн Бютнер вывучыў іх звычкі і знайшоў сем важных складнікаў, якія дапамагаюць ім жыць доўга.

САКРЭТЫ ЯПОНСКИХ ДОЎГАЖЫХАРОЎ

1. Зразумець ікігай

Ікігай — гэта індывідуальны сэнс існавання, або мэта жыцця. Найстарэйшыя жыхары Акінавы выразна вызначаюць для сябе, навошта ўстаюць кожную раніцу. Калі жыццё напоўнена мэтамі, ролі і адказнасць дакладна размеркаваны, гэта надае адчуванне сваёй патрэбнасці нават ва ўзросце 100 гадоў.

2. Прытрымлівацца расліннага рацыёну

Доўгажыхары Акінавы большую частку свайго жыцця харчуюцца расліннай ежай. Іх рацыён складаецца з абсмажанай агародніны, салодкай бульбы і тофу з высокай колькасцю пажыўных рэчываў і нізкім узроўнем калорый. Калі стогадовыя жыхары Акінавы і ядуць свініну, то гэта адбываецца толькі па ўрачыстых выпадках і даволі малых колькасцях.

3. Заняцця садоўніцтвам

Амаль усе доўгажыхары Акінавы калі-небудзь займаліся ці займаюцца садоўніцтвам. Гэта крыніца штодзённай фізічнай актыўнасці, якая прымушае рухацца ў самых розных напрамках, а размернасць і аднастайнасць рухаў стварае эффект медытацыі і дапамагае знізіць узровень стрэсу. Апроч іншага, у іх распараджэнні заўсёды свежая агародніна і зеляніна.

4. Падтрымліваць моаі

Акінаўская традыцыя — утвараць моаі, або аб'яднанні людзей нахштальт

сацыяльных сетак. Такія сеткі аказваюць фінансавую і эмацыйную падтрымку ў выпадку неабходнасці і абараняюць усіх сваіх членаў ад стрэсаў, надзяляючы ўпэўненасцю, што з імі побач заўсёды ёсць хтосьці, здольны падтрымаць.

5. Атрымліваць асалоду ад сонца

Вітамін D, які выпрацоўвае арганізм пад уздзеяннем сонечных прамянёў, спрыяе ўмацаванню коснай сістэмы і падтрыманню здароўя арганізма ў цэлым. Знаходжанне на адкрытым паветры дапамагае доўгажыхарам Акінавы круглы год атрымаваць аптымальную колькасць вітаміну D.

6. Быць актыўным

Доўгажыхары Акінавы шмат часу ўдзяляюць шпацырам. Акрамя таго, у доме традыцыйнай акінаўскай сям'і вельмі мала мэблі; жыхары ядуць і адпачываюць седзячы на татамі на падлозе. Пажылыя людзі па некалькі дзясяткаў разоў за дзень устаюць з падлогі і зноў садзяцца, што само па сабе ўмацоўвае цела і баланс, абараняючы ад небяспечных падзенняў.

7. Быць добразвычлівым

Жыхары Акінавы адрозніваюцца прыветлівасцю і вытрымкай. Яны пакідаюць усё дрэннае ў мінулым і атрымліваюць асалоду ад простых задавальненняў сённяшняга дня. Яны навучыліся быць добразвычлівымі, і кожны адчувае сябе ў іх кампаніі ўтульна.

Падрыхтавала
Юлія КОРНЕВА.

■ Маміны дзённікі

ШТО Б ЯНЫ БЕЗ МЯНЕ РАБІЛІ?

Даня пераказвае серыю з мультыка «Шчанычы патруль»:
— Яны там у хакей гулялі...
— Можа ў футбол, — папраўляю я яго.

— Вой, так, яны ж мяч ганялі, — успомніў Даня.

— А тады скажы мне, чым хакей ад футбола адрозніваецца?

— Вой, мамачка, ды забудзься ты пра гэты хакей! — выкруціўся Даня.

— Звары мне яблычную кашу, — просіць Даня. — Трэба яблыкі парэзаць, потым вадой заліць, дадаць манкі...

— І ты будзеш яе есці?

— Так, каб быць прыгожым і здаровым. І тады дзяўчаткі будуць пытацца: як мяне завуць? Дзяўчаткі заўсёды да прыгожых прыстаюць.

— Гэта нават добра, што вы мяне на выхадных з Вовам і Тагай (сын кліча бабулю і дзядулю па імёнах) пакінулі, — я ім у вёсцы так дапамог! Што б яны без мяне рабілі?

— Каб злавіць крата, трэба шклянны слоік закапаць у зямлю, — тлумачыць Даня.

— Адкуль ты гэта ведаеш? — дзіўлюся.

— Проста я разумны!

Муж сабраўся шпакляваць адкос. Даня таксама хапаецца за шпатель.

— Давай ты лепш будзеш назіраць, — прапануе яму муж.

— Калі я не буду дапамагаць, я буду перашкаджаць. Вось, выбірай!

— А дзе наша Каця (кошка)? — пытаецца сын у бабулі. І тут жа сам адказвае:

— Напэўна, пайшла на рыбалку — мышэй лавіць.

Запісала
Яна ЛЫЧКОЎСКАЯ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Салата «Вясковая»

Спатрэбіцца: бульба — 3—4 шт., марынаваны агурок — 2 шт., марынаваны перац — 1 шт., цыбуля рэпчатая — 1 шт., алеі для смажання і для запраўкі, соль, перац — на смак.

Бульбу, пажадана дробную, абіраем і варым у падсоленай вадзе. Затым зліваем ваду, рэжам на доўгія долькі. Цыбуліну таксама парэжам на доўгія долькі і абсмажваем у алеі. Дадаём цыбулю да бульбы. Перцы вымаем з марынаду і рэжам на палоскі. Агуркі — таксама саломкай. Злучаем усе інгрэдыенты, запраўляем алеем, старанна змешваем і пры неабходнасці перчымы і солім.

Ляніввыя варэнікі з бульбай

Спатрэбіцца: 0,5 кг бульбы, 150 г мукі, 1 ч. л. солі, 2—3 ст. л. алею. Для смажання: адна галоўка цыбулі, 150 г свежых шампінёнаў, 2 ст. л. алею.

Бульбу зварыць у «мундзірах». Крыху астудзіць, абабраць, дадаць соль, алеі і стаўчы ў пюрэ. Дадаць патроху мукі (можна яшчэ і зеляніну кропу) і замясіць мяккае і эластычнае цеста. Цеста падзяліць на некалькі частак і скатаць з яго «каўбаскі». Нарэзаць каўбаскі на невялікія кавалчкі, абкачаць іх у муцэ і прыціскаючы пальцам прыдаць патрэбную форму. Варым варэнікі ў кіпячай падсоленай вадзе, з дабаўленнем лаўровага ліста. Для смажання: наразам дробна цыбулю і абсмажваем у алеі. Грыбы наразам кавалчачкамі і адпраўляем у патэльню з цыбуляй. Абсмажваем некалькі хвілін да гатоўнасці. Варэнікі вымаем шумоўкай адразу, як толькі яны ўсплываюць. Перакладаем іх у патэльню з засмажкай з цыбулі і грыбоў. Абсмажваем з усіх бакоў, памешваючы, на працягу дзвюх хвілін і перчымы на смак.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Жалюзі

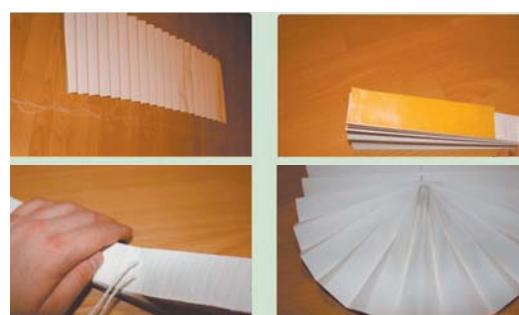

Для такіх жалюзі ідэальна падыходзіць шпалеры пад афарбоўку — тоненькія, каб святло прапускалі.

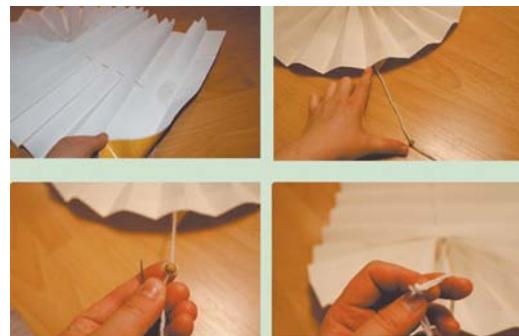
Вымерайце даўжыню і шырыню акна, да якога будуць мацавацца жалюзі. Да атрыманай даўжыні трэба дадаць 25% ад атрыманага выніку. Дадатковая даўжыня будзе неабходна пры складванні жалюзі гармонікам. Даўжыню стужкі або шнура для сціскання будучых жалюзі вазьміце з прыпускам — для вузла і банта.

З кавалка шпалер выражце прамавугольнік зададзенай даўжыні. Калі шпалеры з малюнкам, прасачыце, каб ён не перакасіўся. Складзіце кавалак гармонікам: прасачыце, каб шырыня кожнай палоскі была роўная 3—5 сантыметрам — гэта аптымальны згін для жалюзі. Пасля чаго прабіце яе дзіраколам роўна пасярэдзіне. Можна скарыстацца шылам або адвэрткай. Атрыманыя адтуліны абклеіце скотчам з тыльнага боку, але калі жалюзі не прызначаны для працяглага выкарыстання, гэты этап можна прапусціць.

Прапусціце праз адтуліны выбраную стужку або шнур. Верхні канец зафіксуіце вузлом. Пасля чаго распраўце жалюзі, каб вызначыцца з даўжынёй шнура. На самым версе, на першай паласе, прыклеіце двухбаковы скотч — з яго дапамогай трэба будзе прымацаваць жалюзі да акна, заадно дадаткова замацаваць вярхоўку. Ніз афармляецца «паўлінавым хвастом»: для гэтага склейце пасярэдзіне 5 ніжніх «зморшчын», пасля чаго распраўце іх бакі. Пры гэтым шнур выведзіце на тыльны бок.

МОЖНА СПАКУСІЦЬ МУЖЧЫНУ, У ЯКОГА ЁСЦЬ ЖОНКА, МОЖНА СПАКУСІЦЬ МУЖЧЫНУ, У ЯКОГА ЁСЦЬ ПАЛЮБОЎНІЦА, АЛЕ НЕЛЬГА СПАКУСІЦЬ МУЖЧЫНУ, У ЯКОГА ЁСЦЬ КАХАНАЯ ЖАНЧЫНА (Амар Хаям).

Адказная за выпуск
Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2017 года

Организация	ОАО «Лидапищеконцентраты»		
Учетный номер плательщика	500021268		
Вид экономической деятельности	10891		
Организационно-правовая форма	частная		
Орган управления	Собрание акционеров		
Единица измерения	тыс. руб.		
Адрес	231300, Гродненская обл., г. Лида, ул. Тавлая, 11		
Активы	Код строки	На 31 декабря 2016 года	На 31 декабря 2015 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства (01 минус 02)	110	6078	6370
Нематериальные активы (04 минус 05)	120	7	4
Доходные вложения в материальные активы (03 минус 02)	130	6	6
В том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	6	6
предметы финансовой аренды (лизинга)	132		
прочие доходные вложения в материальные активы	133		
Вложения в долгосрочные активы (08, 07)	140	12	27
Долгосрочные финансовые вложения (06)	150	2	2
Отложенные налоговые активы (09)	160		1
Долгосрочная дебиторская задолженность (60, 62, 76 минус 63)	170		
Прочие долгосрочные активы (97)	180		
ИТОГО по разделу I	190	6105	6410
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	2740	2658
В том числе:			
материалы (10, 15, 16, 14)	211	891	1091
животные на выращивании и откорме (11)	212		
незавершенное производство (20, 21, 23, 29)	213	191	776
готовая продукция и товары (43, 44, 41 минус 42)	214	1658	791
товары отгруженные (45)	215		
прочие запасы	216		
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации (47)	220		
Расходы будущих периодов (97)	230	14	6
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам (18)	240	107	45
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	4406	2996
Краткосрочные финансовые вложения (58)	260		
Денежные средства и их эквиваленты (50, 51, 52, 55, 57, 58)	270	98	46
Прочие краткосрочные активы (94)	280		2
ИТОГО по разделу II	290	7365	5753
БАЛАНС	300	13 470	12 163

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2016 года	На 31 декабря 2015 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал (80)	410	2062	2062
Неоплаченная часть уставного капитала (75 (75-1) показатель вычитается)	420		
Собственные акции (доли в уставном капитале) (81 показатель вычитается)	430		
Резервный капитал (82)	440		
Добавочный капитал (83)	450	3321	3324
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) (84)	460	1346	595
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода (99)	470		
Целевое финансирование (86)	480		
ИТОГО по разделу III	490	6729	5981
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы (67)	510	263	493
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам (76)	520		
Отложенные налоговые обязательства (65)	530		
Доходы будущих периодов (98)	540	8	10
Резервы предстоящих платежей (96)	550		
Прочие долгосрочные обязательства	560		
ИТОГО по разделу IV	590	271	503
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы (66)	610	2771	2103
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	227	259
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	3326	3312
В том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям (60)	631	2558	2626
по авансам полученным (62)	632	14	7
по налогам и сборам (68)	633	143	242
по социальному страхованию и обеспечению (69)	634	51	40
по оплате труда (70)	635	218	189
по лизинговым платежам (76)	636		
собственнику имущества (учредителям, участникам) (75, 70)	637	325	126
прочим кредиторам (71, 73, 66, 67)	638	17	82
Обязательства, предназначенные для реализации (76/7)	640		
Доходы будущих периодов (98)	650	146	5
Резервы предстоящих платежей (96)	660		
Прочие краткосрочные обязательства	670		
ИТОГО по разделу V	690	6470	5679
БАЛАНС	700	13 470	12 163

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 января 2017 года

Наименование показателей	Код строки	За январь-декабрь 2016 года	За январь-декабрь 2015 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	19 413	16 830
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	12 100	10 456
Валовая прибыль (010 – 020)	030	7313	6374
Управленческие расходы	040	2756	2484
Расходы на реализацию	050	2056	2026
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030 – 040 – 050)	060	2501	1864
Прочие доходы по текущей деятельности	070	965	931
Прочие расходы по текущей деятельности	080	1279	1223
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (± 060 + 070 – 080)	090	2187	1572
Доходы по инвестиционной деятельности	100	16	13
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101		2
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	1	
проценты к получению	103		
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	15	11
Расходы по инвестиционной деятельности	110	1	2
В том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111		2
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	1	
Доходы по финансовой деятельности	120	227	228
В том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	227	228
прочие доходы по финансовой деятельности	122		
Расходы по финансовой деятельности	130	994	1260
В том числе:			
проценты к уплате	131	733	911
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	261	328
прочие расходы по финансовой деятельности	133		21
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (100 – 110 + 120 – 130)	140	-752	-1021
Прибыль (убыток) до налогообложения (± 090 ± 140)	150	1435	551
Налог на прибыль (Д99К68)	160	320	156
Изменение отложенных налоговых активов (09)	170		
Изменение отложенных налоговых обязательств (65)	180		
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода) (Д99К68)	190		
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	55	36
Чистая прибыль (убыток) (± 160 – 170 ± 180 ± 190 – 200-205-206)	210	1060	359
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220		
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230		
Совокупная прибыль (убыток) (± 210 ± 220 ± 230)	240	1060	359
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250		
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260		

■ Запрашалынік

Ужо з гэтага панядзелка ў Нацыянальным гістарычным музеі дзейнічае акцыя пад назвай «Адзіны білет». Гэта дазволіць мінчанам і гасцям сталіцы наведаць шэраг музеяў, набыўшы ўсяго адзін білет, у любым з іх. Яго кошт уключае ў сябе суму коштаў усіх уваходных білетаў са зніжкай 25%.

Усе ахвотныя могуць азнаёміцца з экспазіцыямі і выстаўкамі, акрамя камерцыйных, Нацыянальнага гістарычнага музея, а таксама яго філіялаў: Музея прыроды і экалогіі, Дома-музея І з'езда РСДРП, Музея сучаснай беларускай дзяржаўнасці, Музея гісторыі беларускага кіно,

Музея гісторыі тэатральнай і музычнай культуры, Гасцёўні Уладзіслава Галубка. Усе музеі знаходзяцца ў цэнтры, у крокавай даступнасці адзін ад аднаго.

Адзіны білет будзе дзейнічаць на працягу двух тыдняў з дня продажу. Ён, як звычайна, будзе раздзеле-

ны па катэгорыях — розныя кошты для дзяцей, студэнтаў і дарослых. Пакуль што праект бестэрміновы — калі ён завершыцца, не запланавана.

— Хутка пачынаецца цёплы час, да нас прыедзе шмат турыстаў. А замежнікам звычайна падабаецца наведаць музеі. Таму, спадзяюся, гэта паслуга акажацца запатрабаванай, — адзначыла **загадчыца аддзела музейных камунікацый Нацыянальнага гістарычнага музея Каця-**

рына ГАЛІНСКАЯ. — Натуральна, хочацца, каб і мінчане далучаліся да гэтай акцыі. Але для турыстаў яна асабліва зручная. Бо, па-першае, гэта эканомна. А па-другое, вельмі зручна, што на білетах будуць пазначаны адрасы, тэлефоны, час работы ўсіх музеяў. Дзейнічаюць яны на працягу двух тыдняў, таму будзе магчымасць спакойна наведаць усё, што цікава.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.
nina@vziazda.by

■ Адукацыя без меж

А Ў ВАШАЙ ШКОЛЕ ЁСЦЬ ІНКЛЮЗІЎНЫ КЛАС?

Першы ў краіне Рэспубліканскі рэсурсны цэнтр інклюзіўнай адукацыі — вынік работы ЮНІСЕФ, БДПУ імя М. Танка і яго падраздзялення — Інстытута інклюзіўнай адукацыі — паспрыяе большай даступнасці навучання для ўсіх дзяцей.

На ўрачыстай цырымоніі адкрыцця **прадстаўнік Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ) у Беларусі Рашад Мустафа САРВАР** заўважыў, што «магчымасць выкарыстання патэнцыялу павінна быць у кожнага — і ў звычайнага дзіцяці, і ў «асаблівага». У гэтым я бачу задачу не толькі ЮНІСЕФ і сістэмы адукацыі, але і ўсяго грамадства».

Рэсурсны цэнтр на Ф. Скарыны, 13 у Мінску — гэта два пакоі: 101 і 102. У адным можна ўбачыць самае рознае спецыялізаванае абсталяванне, напрыклад, ультрагукавыя кійкі для дзяцей з парушэннем зроку, камунікатар для тых, хто не размаўляе, абсталюванне для дзяцей з парушэннем апорна-рухальнага апарату, прычым устанавіць такое можна пры жаданні ў звычайным класе, калі падключыць, напрыклад, тютара і г. д.

Другі кабінет — гэта сучасны клас для семінараў з магчымасцю правядзення вэбинараў на адлегласці.

— На базе рэсурснага цэнтра прадуладжана магчымасць кансультацый для спецыялістаў, якія маюць патрэбу ў арганізацыі інклюзіўнай адукацыі, педагогаў дашкольных устаноў і агульных сярэдніх школ, студэнтаў, выкладчыкаў, тютараў, а таксама для бацькоў і дзяцей, — тлумачыць **намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута інклюзіўнай адукацыі, кандыдат педагогічных навук, дацэнт Святлана ФЯКЛІСТАВА.** — Для спецыялістаў і бацькоў — майстар-класы і семінары, для дзяцей — заняткі з нашым настаўнікам-лапагедам, дэфектолагам або іншымі. Інстытут ужо мае вопыт такой работы, але цяпер нашы магчымасці істотна пашыраюцца. Мы будзем працаваць па запыце, таму заклікаем зяртацца ўсіх, каму гэта неабходна, чые дзеці да 18 гадоў маюць, напрыклад, парушэнне слыху, зроку, маўлення, функцыі апорна-рухальнага апарату і г. д. Заняткі працягласцю

ў сярэднім 20—40 хвілін могуць быць дадатковымі або карэкцыйнымі — па развіцці маўлення, пазнаваўчай дзейнасці. Дзяцей, не здольных да навучання, няма, для кожнай катэгорыі ёсць і свая рэабілітацыя, і свае падыходы да навучання.

Намеснік міністра адукацыі Раіса СІДАРЭНКА заўважыла, што сёння вельмі неабходны цэнтр, які будзе сістэмна, на навуковай аснове падыходзіць да работы з бацькамі і дзецьмі. А калі ўлічыць ужо назапашаны Інстытутам інклюзіўнай адукацыі вопыт, метадычныя напрацоўкі і стабільную зацікаўленасць у супрацоўніцтве з беларускім бокам тых жа расійскіх спецыялістаў, то педуніверсітэт можа нават стаць базавай арганізацыяй для краін СНД па інклюзіўнай адукацыі. Пакуль жа трэба як мага больш актыўна развіваць падобную практыку ў абласцях, каб любая сям'я атрымала альтэрнатыву або жыццёва неабходны дадатак да спецустаноў.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@vziazda.by

■ Погляд

КАЛІ ВАЖНЫЯ СФЕРЫ ПРАБУКСОЎВАЮЦЬ...

Чаму Еўрасаюз адмяніў візы для грамадзян Грузіі

Як паведаміла Міністэрства замежных спраў Грузіі, з 28 сакавіка пачаў дзейнічаць бязвізавы рэжым з Еўрасаюзам. Працэс пераходзіць няпроста і доўга, але нарэшце стала відаць святло ў канцы тунэля.

Чаму пасля доўгіх затрымак бязвізавы рэжым быў нарэшце ўведзены? Для Еўрасаюза гэта магчымасць паказаць, што ёсць хоць нейкія плюсы для краін, якія імкнуцца максімальна з ім супрацоўнічаць. Таму што іншыя вынікі супрацоўніцтва Грузіі з Бруселем апошнія гады не вельмі ўраджаюць. ЕС шмат абяцаў, але, на жаль, мала што рэальна можа даць сваім партнёрам, пакуль сам не выбраўся з крызісу, які пачаўся ў 2008 годзе.

У выніку стварэння зоны свабоднага гандлю і ўваходжання ў асацыяцыю з ЕС чакаліся светлыя перспектывы па грузінскім тавараабароце. Але салыда грузінскага знешняга гандлю апошнія гады ніяк не можа выбрацца з адмоўнай зоны. Па выніках 2016 года яно зноў перавысіла пяць мільярдаў долараў. Калі ўлічыць, што ўвесь тавараабарот Грузіі склаў усяго прыкладна 9,4 мільярда долараў, то лічба гэта адкрыта небяспечная — адток чыстай валюты ў такіх аб'ёмах з'яўляецца пагрозай для нацыянальнай бяспекі. Пра тое, што гэта за сабой можа пацягнуць, могуць расказаць сумныя падзеі ў Грэцыі, краіне, якая доўгія гады знаходзілася ў такой жа самай дынаміцы перад крахам эканомікі ў 2008 годзе.

Няма добрых навін і па грузінскім экспартзе ў Еўрасаюз. Больш таго, у параўнанні з 2013 годам, па выніках

2016-га экспарт прасеў больш чым на 35 мільёнаў долараў. І дзе ж абяцаны судатворны эффект ад адкрыцця рынку ЕС для грузінскай эканомікі?

Няма таксама ніякага прагрэсу па прытоку замежных інвестыцый. У 2015 годзе яны нават праселі ў параўнанні з 2014 годам, калі часткова ўступіла ў сілу пагадненне аб асацыяцыі. Папярэднія вынікі 2016 года таксама не абнадзейваюць. Галоўнымі інвестарамі застаюцца Азербайджан, які не плануе ўступаць у Еўрасаюз, і Вялікабрытанія, якая вырашыла з яго ў 2019 годзе выйсці. Што асабліва крыўдна, грошы ў Еўрасаюза ёсць, і грошай вельмі шмат, у аднаго толькі насельніцтва Германіі назапашана актываў больш чым на дзесяць трыльёнаў еўра. Але ў краіны Усходняга партнёрства яны не ідуць.

Тое ж датычыцца і тэмаў росту эканомікі. Планавалася, што асацыяцыя з Еўрасаюзам даць магчымасць раскачарыць развіццё эканомікі. Але, на жаль, апошнія два гады тэмплы росту ў паўтара раза ніжэйшыя, чым былі ў 2014 годзе.

У выніку адмена віз стала адзінай светлай плямай пасля заключэння пагаднення аб асацыяцыі з Еўрасаюзам. Але і тут не ўсё так проста.

З пункту гледжання турызму адмена віз для грамадзян Грузіі павялічыць даходы ў гэтай сферы краін ЕС, у якія грузінскія турысты прыедуць траціць грошы, заробленыя ў сябе на радзіме.

З пункту гледжання навуковага партэнцыялу краіны бязвізавы рэжым аблягчае магчымасці для эміграцыі малаладых навукоўцаў. Спачатку з'ездзіць прыгледзецца, а потым і знайсці месца для пераезду на пастаяннае месца жы-

харства ў Еўрасаюз. Падобная сітуацыя можа паўстаць і па іншых кваліфікаваных спецыялістах, якія заўсёды ў ЕС запатрабаваны, у прыватнасці — урачач. Падрыхтоўка іх каштуе дорага, а атрымаць гатовага спецыяліста без выдаткаў на яго навучанне заўсёды прывабна.

Ураду Грузіі давядзецца рабіць захады, каб ствараць стымулы, якія будуць важнымі для тых, хто вырашае, ці варта эміграваць, каб усё ж яны засталіся на радзіме. Але гаварыць пра гэта лягчэй, чым знайсці немалыя сродкі для рэалізацыі.

Адзіным сур'ёзным пазітывам можа стаць тое, што афіцыйная ідэя адмены віз не прадуладжвае магчымасць для грамадзян Грузіі ўехаць для таго, каб знайсці часовую працу. У 1990-х гадах такая практыка дазволіла пасля ўвядзення Бруселем бязвізавога рэжыму для Польшчы і краін Балтыі падзарабіць іх грамадзянам на нелегальнай працы ў Еўрасаюз, а вярнуўшыся потым з грашыма на радзіму, адкрыць дробныя і сярэднія прадпрыемствы. Але ў адрозненне ад 1990-х, цяпер у ЕС вельмі высокая беспрацоўе, што павялічвае рызыкі быць злоўненым за нелегальнай працай і дэпартаваным з доўгай забаронай на ўезд. А калі лік нелегальных працаўнікоў з Грузіі перавысіць парог цяжкасці для рэалізацыі.

Зараз чакаецца адмена візавага рэжыму і паміж Украінай і Еўрасаюзам. На жаль, і тут галоўная прычына тая ж — у сітуацыі, калі астатнія важныя сферы супрацоўніцтва прабуксуюцца, трэба хоць неяк абнадзейць партнёраў.

Сяргей КІЗІМА,
доктар палітычных навук

ОАО «Белсчэтехніка»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

На 31 декабря 2016 года

Учетный номер плательщика	100064838
Вид экономической деятельности	Ремонт машин и оборудования общего и специального назначения
Организационно-правовая форма	Акционерное общество
Орган управления	Совет Директоров
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, 14-226

Активы	Код строки	На 31 декабря 2016 года	На 31 декабря 2015 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	18 324	18 864
Нематериальные активы	120	-	1
Вложения в долгосрочные активы	140	-	1
Долгосрочные финансовые вложения	150	1	1
ИТОГО по разделу I	190	18 325	18 867
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1 041	1 134
в том числе: материалы	211	859	939
готовая продукция и товары	214	182	195
Расходы будущих периодов	230	107	102
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	1 015	740
Денежные средства и их эквиваленты	270	113	461
ИТОГО по разделу II	290	2 276	2 437
БАЛАНС	300	20 601	21 304
Собственный капитал и обязательства			
	Код строки	На 31 декабря 2016 года	На 31 декабря 2015 года
	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	8 776	8 670
Резервный капитал	440	1	1
Добавочный капитал	450	6 453	6 559
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1 544	1 544
ИТОГО по разделу III	490	16 774	16 774
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	1 480	1 842
ИТОГО по разделу IV	590	1 480	1 842
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	1 224	840
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	929
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	944	919
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	274	288
по авансам полученным	632	101	95
по налогам и сборам	633	329	303
по социальному страхованию и обеспечению	634	62	58
по оплате труда	635	138	128
прочим кредиторам	638	40	47
Доходы будущих периодов	650	179	-
ИТОГО по разделу V	690	2 347	2 688
БАЛАНС	700	20 601	21 304

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

за январь – декабрь 2016 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2016 года	За январь – декабрь 2015 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	8 054	7 637
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(6 442)	(5 126)
Валовая прибыль	030	1 612	2 511
Управленческие расходы	040	(793)	(721)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	819	1 790
Прочие доходы по текущей деятельности	070	577	67
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(896)	(312)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	500	1 545
Доходы по инвестиционной деятельности	100	124	550
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	1	28
проценты к получению	103	37	85
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	86	437
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(87)	(218)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(1)	(10)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(86)	(208)
Доходы по финансовой деятельности	120	468	420
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	468	419
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	1
Расходы по финансовой деятельности	130	(974)	(2 185)
в том числе: проценты к уплате	131	(175)	(311)
курсосвые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(799)	(1 874)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(469)	(1 433)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	31	112
Налог на прибыль	160	(31)	-
Чистая прибыль (убыток)	210	-	112
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	(13)
Совокупная прибыль (убыток)	240	-	99

Руководитель В.Ф. Хацкевич
Главный бухгалтер В.Н. Астапов
Аудитор – индивидуальный предприниматель Шитикова Елена Вацлавовна
Квалификационный аттестат №0001032 выдан Минфином РБ 26.08.2003 г.
Адрес: г. Минск, ул. Руссиянова, 12/17; моб. 8 029 750 38 52.
Расчетный счет 3013561750011 в ОАО «Белинвестбанк» ЦБУ 527 г. Минска
ОАО «Белинвестбанк», код 153001739, г. Минск, ул. Ленина, 16, УНП 190087364.
 21 марта 2017 г. г. Минск
 Иск. №02/03

Аудиторское заключение по бухгалтерской отчетности
 Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» (ОАО «Белсчэтехніка»). За период с 01 января 2016 года по 31 декабря 2016 года.
 Генеральному директору ОАО «Белсчэтехніка» В.Ф. Хацкевичу
 Местонахождение: 220114 г. Минск, ул. Скорины, д. 14, к. 226.
 Открытое акционерное общество «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» создано приказом Минского городского комитета по управлению государственным имуществом и приватизации Республики Беларусь от

21.12.1994 г. №421 путем преобразования государственного предприятия «Минский опытно-экспериментальный завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» в соответствии с законодательством о приватизации государственной собственности и законодательством об акционерных обществах в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей №100064838, сокращенное наименование: ОАО «Белсчэтехніка». Общество реорганизовано в форме присоединения к нему открытого акционерного общества «Каскад-93», зарегистрированного решением Минского горисполкома от 29.09.2000 г. №1099, в едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №100016908.

Аудиторская организация: аудитор – индивидуальный предприниматель Шитикова Елена Вацлавовна. Юридический адрес: 220141, Беларусь, г. Минск, ул. Руссиянова, 12/17. Телефон/факс: 8 029 750 38 52.

Квалификационный аттестат №0001032, выданный на основании приказа Министрства финансов Республики Беларусь от 26.08.2003 г.

Свидетельство о государственной регистрации №0011600 от 4 апреля 2000 года. Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №190087364.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ
 Мною проведен аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчэтехніка», состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2016 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к бухгалтерской отчетности за 2016 год.

ОБЯЗАННОСТИ РУКОВОДСТВА АУДИРУЕМОГО ЛИЦА ПО ПОДГОТОВКЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ
 Руководство ОАО «Белсчэтехніка» несет ответственность за составление и представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организационной системы внутреннего контроля, необходимой для составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

ОБЯЗАННОСТИ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ
 Я несу ответственность за выраженное мною аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности, основанное на результатах проведенного аудита. Мною проведен аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности.

В ходе аудита мною были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчэтехніка», а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения бухгалтерской отчетности мною рассматривалась система внутреннего контроля ОАО «Белсчэтехніка», необходимая для составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.

Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчэтехніка». Я полагаю, что в ходе аудита мною были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

АУДИТОРСКОЕ МНЕНИЕ
 По моему мнению, бухгалтерская отчетность ОАО «Белсчэтехніка», сформированная в соответствии с требованиями законодательства по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отчетность аудируемого лица отражает его финансовое положение на 01 января 2017 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения (движение денежных средств) за 2016 год в соответствии с примененной основой составления и представления бухгалтерской отчетности.

Аудитор 21 марта 2017 г. Е.В. Шитикова

Коммунальное унитарное предприятие «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

4 мая 2017 г. проводит открытый аукцион с условиями № 04-У-17 на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений)

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).

Предмет аукциона: право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на предоставляемом земельном участке, на котором находятся объекты, подлежащие сносу.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462.

На торги выставляется право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) на пяти земельных участках в г. Минске, предоставляемых в аренду сроком на 5 лет:

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, руб.	Наличие обременений	Ориентировочный размер убытков, причиняемых изъятием земельного участка и сносом расположенных на нем объектов недвижимости, руб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	г. Минск ул. Гастелло	0,78	Для строительства объекта «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло»	399 110,69	60 000	14 243,02	Отселение и снос жилых домов по ул. Гастелло, 8, 10, ул. Тарханова, 7А. Строительство двухтрансформаторной ТП взамен не подлежащей реконструкции ТП-392	3 745 965,60
2	г. Минск ул. Машиностроителей – МКАД (9 км)	1,4228	Для строительства объекта «Многофункциональный комплекс с паркингом по ул. Машиностроителей – МКАД (9 км)» (состав объекта: торговый комплекс – 5000 кв. м, административный – 5000 кв. м, встроенный паркинг, производство - 10 000 кв. м)	408 491,96	60 000	11 684,03	Снос зданий и сооружений по просп. Партизанскому, 160А. Демонтаж внутриплощадочного водопровода диаметром 100 мм, частичный демонтаж сетей ливневой канализации	200 810,24
3	г. Минск в районе ул. Ваупшасова – МКАД (4 км)	1,6426	Для строительства объекта «Объект придорожного сервиса (гостиница, кафе, торговля) в районе ул. Ваупшасова – МКАД (4 км)»	575 101,85	80 000	11 743,94	Снос зданий и сооружений по ул. Карвата, 100	1 166 718,16
4	г. Минск пр. Дзержинского – ул. Уманской	0,48	Для строительства объекта «Объект общественного питания быстрого обслуживания с линией автораздачи по пр. Дзержинского – ул. Уманской»	217 548,21	33 000	10 046,09	Отселение и снос жилых и нежилых строений по просп. Дзержинского, 59	552 296,64
5	г. Минск пер. Разинский	0,8	Для строительства объекта «Административное здание с паркингом по пер. Разинскому»	345 301,15	52 000	5 933,50	Отселение и снос жилых и нежилых строений по ул. Разинской, 1. Снос ветхого строения по пер. Разинскому, 4	185 544,81 Возмещение потерь сельскохозяйственного производства в размере 2 251,84*

* Потери сельскохозяйственного производства подлежат пересчету, а также актуализации с учетом нормативов, действующих на дату их фактического возмещения и соответствующего уровня инфляции. Основные требования по проектированию и строительству объекта и условия предоставления земельного участка указаны в земельно-кадастровой и иной документации, подготовленной для проведения аукциона. Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках и их характеристики содержатся на плано-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом). Аукцион состоится **4 мая 2017 года в 16 час. 00 мин.** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Участниками аукциона могут быть юридические лица или индивидуальные предприниматели. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более индивидуальных предпринимателей, юридических лиц.
Для участия в аукционе необходимо:
внести задаток не позднее 28 апреля 2017 г. в размере, указанном в графе 6 таблицы, перечисляемый на расчетный счет № 3641000000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – главное финансовое управление Мингорисполкома;
представить в коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» (организатор аукциона) следующие документы:
 заявление на участие в аукционе;
 документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка;
 подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух

экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;
 дополнительно представляется:
 индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
 представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
 представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
 представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованным в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансово-хозяйственной деятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык; консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.
 При подаче документов на участие в аукционе представителю индивидуальных предпринимателей и юридических

лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 При подаче документов уполномоченное лицо, которое будет представлять на аукционе стороны договора о совместном участии в аукционе и подписывать протокол о результатах аукциона, (его представитель), предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лицом дополнительно представляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.
Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляется по адресу:
г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. №6, с 3 апреля 2017 г. по 28 апреля 2017 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).
 Торги в отношении земельных участков проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
 Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, аукцион признается несостоявшимся, и земельный участок предоставляется такому лицу при его согласии с внесением платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.
 Победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона** в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан:
 - внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом рассрочки ее внесения);
 - возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. **Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре;**
 ** – единственному участнику несостоявшегося аукциона – выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии и предоставлении земельного участка в аренду.
 Оплата стоимости за право заключения договора аренды земельного участка осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона Минский горисполком предоставляет рассрочку внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка.
 После внесения платы за право заключения договора аренды земельного участка (часть платы – в случае предоставления Минским горисполкомом рассрочки ее внесения) Минский горисполком заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений).
 Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.
Контактный телефон + 375 (17) 226-16-72, официальный сайт организатора аукциона: www.mgcn.by.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
 Продавец: ОАО «Гомельдрев», г. Гомель, ул. Достоевского, 3

Предмет аукциона
Месторасположение: Гомельская обл., г. Гомель, пер. Севастопольский 1-й, 53

Инвентарный номер	Наименование	Назначение	Общая площадь
Лот №1			
350/С-163612	Здание механизированной мойки	здание специализированное автомобильного транспорта	127,3
Составные части и принадлежности: кирпичная пристройка, смотровая яма, очистные сооружения			
350/С-163639	КПП стоянки автотранспорта	здание нежилое	53,2
350/С-163641	Навес со смотровой ямой (мехмойка)	сооружение специализированное транспорта	76 (смот. яма)
350/С-170152	Очистные замасоченных и ливневых вод	сооружение специализированное водохозяйственного назначения	
Составные части и принадлежности: закрытый горизонтальный отстойник			
350/С-170155	Дорожное покрытие	сооружение специализированное автомобильного транспорта и автотранспортного хозяйства	-
350/С-170153	Забор	Сооружение неустановленного назначения	386 м
Составные части и принадлежности: четыре ограждения, ворота			
350/С-163618	Тепловая сеть	сооружение специализированное энергетики	148,9 м
Составные части и принадлежности: каналы, две опоры, камера, колодец (1 шт.)			
350/С-163611	Производственный водопровод	сооружение специализированное водохозяйственного назначения	213,3 м
Составные части и принадлежности: два трубопровода напорных, колодец, камера (2 шт.)			
350/С-163609	Дождевая канализация	сооружение специализированное водохозяйственного назначения	234,3 м
Составные части и принадлежности: четыре трубопровода безнапорных, колодец, камера (13 шт.), дождеприемник			
350/С-170487	Здание склада временного хранения	здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	654,7
350/С-170275	Дорожное покрытие №982	сооружение неустановленного назначения	5205

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ
 по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-61-62.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение зем. участка.
 Размер начальной цены и задатка

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221289203601000195, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Шапачинский с/с, п. Липовцы, ул. Северная, 22, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения отсутствуют. **Условия аукциона:** приступить к занятию земельного участка не позднее одного года со дня проведения аукциона. **Нач. цена:** 2 576,08 руб. **Задаток:** 257,60 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600314140153 ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 795, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Шапачинский сельисполком)

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 14.04.2017 в 16.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** с 30.03.2017 с 8.30 по 13.04.2017 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение зем. участка.
 Размер начальной цены и задатка

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221284810101000097, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Летчанский с/с, д. Новоселки, участок №6, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Ограничения, водоохранная зона рек и водоемов (р. Западная Двина, оз. Белое). **Условия аукциона:** приступить к занятию земельного участка не позднее одного года со дня утверждения проектной документации на строительство капитального строения. **Нач. цена:** 4 000 руб. **Задаток:** 400 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600314080109 ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 795, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Летчанский сельисполком)

Дата, время и место проведения аукциона: 02.05.2017 в 16.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и приема документов:** с 30.03.2017 с 8.30 по 28.04.2017 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни

Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). **Для участия в аукционе** граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с, указанный в извещении, с отметкой банка, заключаю с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) – документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке.

Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изгнанием и предоставлением участником аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона (утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся); получить в отделе архитектуры и строительства Витебского районного исполнительного комитета техническую документацию и разрешение на строительство жилого дома; снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно проектно-сметной документации; осуществить строительство в сроки, определенные ПСД. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительство и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. Конт. тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by

УНП 100251588 ГОДОВОЙ ОТЧЕТ ЭМИТЕНТА ЦЕННЫХ БУМАГ ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «МИНСКОНТРАКТ» 220088, г. Минск, ул. Смоленская, 25 БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2016 г.

Активы	Код строки	На 31 декабря 2016 г.	На 31 декабря 2015 г.
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	5 300	5 215
Нематериальные активы	120	1	1
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	-	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	-	5
Долгосрочные финансовые вложения	150	96	96
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	190	5 397	5 317
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1 892	3 280
в том числе: материалы	211	42	43
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	-	-
готовая продукция и товары	214	1 850	3 237
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
Расходы будущих периодов	230	329	247
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	3	4
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	9 774	7 249
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	646	286
Прочие краткосрочные активы	280	5	79
ИТОГО по разделу II	290	12 649	11 145
БАЛАНС	300	18 046	16 462
Собственный капитал и обязательства			
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	4 389	4 389
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	32	25
Добавочный капитал	450	1 550	1 550
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	870	846
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	6 841	6 810
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	37	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	17	20
Отложенные налоговые обязательства	530	-	-
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	54	20
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	4 623	2 268
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	6 528	7 364
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	5 966	6 805
по авансам полученным	632	109	58
по налогам и сборам	633	175	197
по социальному страхованию и обеспечению	634	34	44
по оплате труда	635	113	139
по лизинговым платежам	636	4	4
собственному имуществу (учредителям, участникам)	637	-	-
прочим кредиторам	638	127	117
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-
ИТОГО по разделу V	690	11 151	9 632
БАЛАНС	700	18 046	16 462

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за январь – декабрь 2016 г.

Наименование показателей	Код строки	За январь-декабрь 2016 г.	За январь-декабрь 2015 г.
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	46 368	34 405
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(41 424)	(30 082)
Валовая прибыль	030	4 944	4 323
Управленческие расходы	040	-	-
Расходы на реализацию	050	(3 220)	(2 737)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	1 724	1 586
Прочие доходы по текущей деятельности	070	1 412	4 088
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(1 760)	(4 381)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	1 376	1 293
Доходы по инвестиционной деятельности	100	12	135
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	2	1
доходы от участия в уставных капиталах других организаций	102	-	-
проценты к получению	103	10	134
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(1)	(2)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(1)	(2)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-
Доходы по финансовой деятельности	120	671	1 214
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	671	1 214
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	(1 932)	(2 533)
в том числе: проценты к уплате	131	(831)	(594)
курсровые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(1 099)	(1 938)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(2)	(1)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(1 250)	(1 186)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	126	107
Налог на прибыль	160	(93)	(85)
Изменение отложенных налоговых обязательств	170	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-

Наименование показателей	Код строки	За январь-декабрь 2016 г.	За январь-декабрь 2015 г.
1	2	3	4
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(2)	-
Чистая прибыль (убыток)	210	31	22
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	31	22
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

1. Доля государства в уставном фонде эмитента 54,42 % (всего в процентах), в том числе:

Вид собственности	Количество акций, штук	Доля в уставном фонде, %
Республиканская	136 474	54,42

2. Количество акционеров – всего 794.
 В том числе:
 юридических лиц 2, из них нерезидентов Республики Беларусь – 0
 физических лиц 792, из них нерезидентов Республики Беларусь – 2
 3. Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	230,1
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	172
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	0,92
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	0,92
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	-	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	-	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	-	X
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	27,28	27,15
Количество акций, находящихся на балансе общества, - всего	штук	0	0

4. Среднесписочная численность работающих (человек) 110.
 5. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг: оптовая торговля.
 6. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный 2016 год: 29 марта 2017 г.
 7. Сведения о применении эмитентом свода правил корпоративного поведения: Регламент работы с реестром владельцев ценных бумаг, утвержденный протоколом №23 на общем собрании акционеров от 26.03.2010 г.
 8. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: <http://mkontrakt.by/>

И.О. генерального директора Ю.И. Сечейко
Главный бухгалтер И.С. Шавель

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по бухгалтерской отчетности ОАО «Минсконтракт» за 2016 г.
Аудиторское заключение адресуется руководителю ОАО «Минсконтракт»

Реквизиты аудируемого лица	ОАО «Минсконтракт»
Наименование	ОАО «Минсконтракт»
Местонахождение (юридический адрес)	220088, г. Минск, ул. Смоленская, дом 25
Сведения о государственной регистрации	Зарегистрировано решением Мингорисполкома №854 от 27.07.2000 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100251588
Реквизиты аудиторской организации	ООО «АудитИнком»
Наименование	ООО «АудитИнком»
Местонахождение (юридический адрес)	220005, г. Минск, ул. Гикало, д. 1, к. 302
Сведения о государственной регистрации	Зарегистрировано решением Минского горисполкома от 26.04.2001 № 505 с внесением в Единый государственный регистр юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 101234126

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности ОАО «Минсконтракт» по состоянию на 31 декабря 2016 года в целях выражения аудиторского мнения и ее достоверности.

Бухгалтерская отчетность ОАО «Минсконтракт» состоит из: бухгалтерского баланса; отчета о прибылях и убытках; отчета об изменении собственного капитала; отчета о движении денежных средств; примечания к бухгалтерской отчетности.

ОБЯЗАННОСТИ РУКОВОДСТВА АУДИРУЕМОГО ЛИЦА ПО ПОДГОТОВКЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Руководство ОАО «Минсконтракт» несет ответственность за составление и представление бухгалтерской отчетности в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12.07.2013 года № 57-3 «Об бухгалтерском учете и отчетности» и постановления Министерства финансов Республики Беларусь от 12.12.2016 года № 104, организацию системы внутреннего контроля, необходимой для составления бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

ОБЯЗАННОСТИ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

Мы несем ответственность за выраженное нами аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12.07.2013 года № 56-3 «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности.

В ходе аудита нами были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей бухгалтерской отчетности ОАО «Минсконтракт», а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения бухгалтерской отчетности и в результате ошибок или недобросовестных действий.

При оценке риска существенного искажения бухгалтерской отчетности нами рассматривалась система внутреннего контроля ОАО «Минсконтракт», необходимая для составления бухгалтерской отчетности, не содержащей существенных искажений, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.

Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания бухгалтерской отчетности ОАО «Минсконтракт».

Мы полагаем, что в ходе аудита нами были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

АУДИТОРСКОЕ МНЕНИЕ

По нашему мнению, бухгалтерская отчетность ОАО «Минсконтракт» отражает достоверно во всех существенных аспектах его финансовое положение на 31.12.2016 года, а также финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения ОАО «Минсконтракт» за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

Директор 01 марта 2017 г.
 (дата подписания аудиторского заключения) **А.В. Немеровец**

■ Нефармат

ШУКАЦЬ ВІНАВАТАГА

Гісторыя зусім не новая. Скажам, жыла-была ў нейкім горадзе адна сям'я. Потым сям'я развалілася. І былыя сужэнцы сталі дзяліць квадратныя метры. Як гэта цяжка часам бывае, колькі непрыгожага, нечаканага, прыкрага вылазіць на паверхню падчас разбору, ведаюць хіба толькі тыя, хто перажыў падобнае, ведаюць яшчэ адвакаты і суддзі, якім даводзіцца ўнікаць у сутнасць справы па роду работы. Перада мною ліст у рэдакцыю, аўтар якога расказвае пра сваю сямейную драму. Не называю прозвішча жанчыны і горад, хоць усё гэта ёсць у пісьме. І шкада яе, шматдзетную маці, якая ўзнімае на ногі дзяцей адна. Але ж...

Тамара жыве ў адным з райцэнтраў Брэсцкай вобласці. У яе трое дзяцей ад першага шлюбу. Яна працавала, а можа і цяпер працуе, у адной з устаноў грамадскага харчавання. Там жа і пазнаёмілася з Віталем, які з часам стаў грамадзянскім мужам. Дзе сям'я пражывала раней, аўтар пісьма не ўказвае. Але відавочна, што Тамара мела права на будаўніцтва жылля з выкарыстаннем ільготнага кредыту. І гэтым правам яна скарысталася. У 2013 годзе сям'я пераехала ў новую кватэру. Незадоўга да пачат-

ку кватэрнай гісторыі нейкім добразычлівец з дыпламам юрыста параіў Тамары ўзяць шлюб з Віталем. Яна паспешалася гэта зрабіць, думала, відаць, што сям'ю ў поўным складзе хутчэй уключыць у спісы забудовшчыкаў. Пазней яна даведаецца, што ніякай патрэбы ў афіцыйнай рэгістрацыі адносінаў не было, што яе шматдзетная сям'я мае тыя ж прывілеі, якімі карыстаюцца поўныя сем'і. Такім чынам атрымліваецца, што згаданая кватэра будавалася ў час, калі сужэнцы знаходзіліся ў законным шлюбе, значыць, жыллё мае статус сумесна набытай маёмасці.

Паводле аповеду Тамары, ледзь не адразу пасля наваселля муж уцягнуўся ў выпіўку, винуў работу, стаў наогул весці асацыяльны лад жыцця. І ёй нічога не заставалася, як толькі падаваць на развод. А ён і рады быў такому павароту справы. Больш за тое, праз пэўны час прынёс былой жонцы іск на развод маёмасці і стаў патрабаваць 13 тысяч долараў за сваю частку кватэры. Асабліва абуральнае для Тамары факт, што іскавую заяву складала той самы юрыст, што некалі раіла ёй пабрацца шлюбам з чалавекам, які не апраўда-

е надзей на шчаслівае сумеснае жыццё. Вось гэтую жанчыну і лічыць наша гераіня вінаватай у сваіх бедах.

Калі ўсё адбывалася менавіта так, як расказвае аўтар, то адвакат паступіла непрыгожа, магчыма, парушыла правілы прафесійнай этыкі. Але падобныя нюансы цяпер да справы не прылепіш. І маёмасныя адносіны былім мужу і жонцы давадзецца высвятляць паміж сабою. Да будаўніцтва кватэры Тамара прыступіла не малавипытнай дзяўчынай, а маці трох дзяцей. У такой сітуацыі варта сем разоў падумаць, якія могуць быць наступствы альбо варыянты развіцця падзей у выпадку скасавання шлюбу. Не лішнім уяўлялася пракансультавацца яшчэ з нейкім юрыстам, нават спытаць пра гэта ў адпаведным адзеле райвыканкама, куды накіраваўся неабходныя дакументы для пастановаў на ўлік і будаўніцтва. Думаю, і там бы падказалі, альбо хоць бы далі парад наконце таго, хто можа пракансультаваць. Не думаю, што сучасная маладая жыхарка райцэнтра ніколі не чула пра такую форму ўрэгулявання сямейных адносін, як шлюбны дагавор. Усё можна было б прапісаць загадзя.

І яшчэ. Цяжка паверыць, што былы муж нашай гераіні так хутка і кардынальна перамяніўся. Няўжо быў добрым, уважлівым, з усіх бакоў станоўчым, гатовым стаць бацькам траім яе дзецям, а пасля засялення ў кватэру раптам стаў абібокам і выпівохай, які толькі ўмее ўчыняць скандалы? Трэба было глядзець уважліва, каго вядзеш у дом да дзяцей, і паспрабаваць сабе самой шчыра адказаць на пытанне: ці патрэбныя твае дзеці вось гэтаму чалавеку? А калі не патрэбныя, то што яму патрэбна? І тады, можа, удалося б пазбегнуць хоць бы той фінансавай пасткі, у якую яна трапіла. Бо як казаў герой вядомага серыяла Глеб Жэглёў вуснамі Уладзіміра Высоцкага: «Пакарання без віны не бывае». Ды, відавочна, для яе цяпер гэта наўрад ці можа паслужыць хоць нейкім суцэсненнем.

Што ж рабіць гэтай жанчыне? Жыць далей, гадаваць сваіх дзяцей, абпіраючыся на падтрымку родных і блізкіх людзей. Спадзяюся, што такія ёсць. І вельмі ўважліва прыглядацца да таго, з кім заводзіш адносіны. А што яшчэ застаецца?

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.47	19.42	12.55
Віцебск —	6.36	19.33	12.57
Магілёў —	6.37	19.32	12.55
Гомель —	6.35	19.27	12.52
Гродна —	7.03	19.57	12.54
Брэст —	7.05	19.56	12.51

Месяц

Маладзёк 28 сакавіка.
Месяц у сузор'і Цяльца.

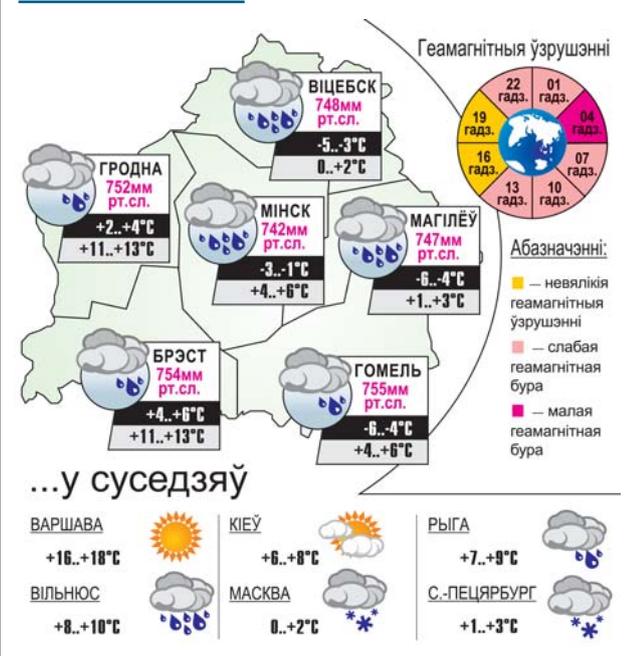
Імяніны

Пр. Аляксандра, Аляксея, Віктара, Макара, К. Амеліі, Ірыны, Леанарда.

Фота Максіма ШАСТАКОВА.

ЗАЎТРА

Асоба

У МАГІЛЁВЕ ўСПОМНІЛІ АЛЯКСЕЯ ПЫСІНА

Магчымаць далучыцца да лірычных твораў гэтага паэта і даведацца новыя факты з яго жыцця прадставіла абласная бібліятэка імя Леніна. Вось ужо сёмы год запар тут ладзяцца Пысінскія чытанні. Супрацоўнікі бібліятэкі правялі вялікую даследчую работу, выйшлі на родных паэта і атрымалі каштоўны архіўны матэрыял.

Пра Аляксея Пысіна кажуць, што ён у паэзіі быў як Васіль Быкаў у прозе. Знаўцы ставяць яго творы на адзін узровень са спадчынай Янкі Купалы, Аркадзя Куляшова, Максіма Танка. Але, на жаль, творчасць Пысіна не так добра вядомая шырокаму колу чытачоў, як гэтых славуных аўтараў.

Жыццё журналіста, таленавітага паэта, фронтавіка Аляксея Пысіна цесна звязана з Магілёўшчынай. Нарадзіўся і вырас ён у вёсцы Высокі Борак Краснапольскага раёна ў звычайнай сялянскай сям'і. Перад вайной, як актыўны селькар раённай газеты «Чырвоны сцяг», быў накіраваны ў інстытут журналістыкі ў Мінск. Потым была вайна, з якой ён вярнуўся з медалём «За адвагу». Пасля Маскоўскіх вышэйшых літаратурных курсаў працаваў у абласной газеце «Магілёўская праўда», з 1974 года і да апошніх дзён свайго жыцця быў сакратаром Магілёўскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Блізкі сябра і сабрат Пысіна па пяры Віктар Арцём'еў прысвяціў яму аж шэсць літаратурных зборнікаў. Цераз сваю «Пысініану» ён прасачыў увесь жыццёвы шлях паэта.

Семья Пысінскага чытанні прысвечаны дзвум значным сёлетнім датам: 750-годдзю Магілёва і 500-годдзю беларускага кнігадрукавання.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Даты Падзеі Людзі

30 САКАВІКА

1844 год — нарадзіўся Поль Верлен, французскі паэт, заснавальнік сімвалізму. Галоўным у паэзіі Верлен лічыў не сэнс слоў, а «музыку верша», якая выказвае няпэўную рэальнасць. Поль Верлен быў сучаснікам імпрэсіяністаў і лічыцца прадстаўніком імпрэсіянізму ў паэзіі, а сімвалісты назвалі яго сваім заснавальнікам. У 1870 годзе Верлен ажаніўся з сямнаццацігадовай Мадэльдай Мот, а ў наступным годзе пазнаёміўся з паэтам Арцюрам Рэмбо, і пачалася іх сувязь, якая доўжылася тры гады і была поўная сварак і прымірэнняў. У 1873-м Верлен прастрэліў Рэмбо руку і быў пасаджаны ў турму на два гады. Праз два гады прымірэння не адбылося, Рэмбо з'ехаў з краіны, падарожнічаў і стаў жыць у Эфіопіі. Тым часам Верлен палічыў сваім абавязкам апублікаваць творы Рэмбо, крытыкі ўхвалілі гэты праект. У 1884 годзе Верлен напісаў кнігу «Праклятыя паэты» і прысвяціў яе Рэмбо. Памёр паэт у 1896 годзе ў Парыжы.

1853 год — нарадзіўся Вінсент ван Гог, галандскі жывапісец, прадстаўнік постімпрэсіянізму. Аўтар «Партрэта Доктара Гашэ», «Партрэта паштальёна Джозэфа Руліна», «Аўтапартрэта з адрэзаным вухам і люлькай», карціны «Пшанічнае поле з кіпарысамі».

1867 год — у Вашынгтоне падпісаны дагавор аб продажы Расіяй Аляскі і Алеўцкіх астравоў (Рускай Амерыкі).

1894 год — нарадзіўся Сяргей Уладзіміравіч Льюшын, савецкі авіяканструктар, акадэмік АН СССР, тройчы Герой Сацыялістычнай Працы. Пад яго кіраўніцтвам створана вялікая колькасць новых тыпаў баявых і пасажырскіх самалётаў, сярод іх бамбардзіроўшчыкі, штурмавікі.

Лаўрэат Ленінскай і сямі Дзяржаўных прэмій СССР.

1933 год — нарадзіўся Канстанцін Мікалаевіч Салаўёў, беларускі вучоны ў галіне спектраскапіі і люмінесцэнцыі шмататамных малекул, член-карэспандэнт НАН Беларусі. Аўтар больш чым 300 навуковых прац, у тым ліку 5 манаграфій, 14 вынаходак. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, Дзяржаўнай прэміі СССР.

Было сказана

Рыгор БАРАДУЛІН, народны паэт Беларусі:
«Апошняга нічога не бывае.
Жыццё і пачынаецца з канца».

УСМІХНЕМСЯ

Маці з сынам прыходзяць з прагулкі, у малога ў руках вялікі звязак паветраных шарыкаў. Бацька ўбачыў і каза жонцы:

— Ты навошта яму столькі шароў купіла? Грашай няма на што больш траціць, ці што?
Сын перапыніў яго:
— Тата, а шарыкі мне далі бясплатна! Па адным за кожную мамчыну пакупку!

як раніцай пасля будзільніка.

Гутарка дзвюх сябровак:
— Блін, што мне яму цяпер сказаць?
— Праўду.
— Якую яшчэ праўду?
— Ну, не ведаю. Прыдумай што-небудзь...

Калі б зяці ладзілі з цешчамі, чалавецтва не рассялілася б па ўсёй планеце.

Малюнак Вікенцыі ПУЗАНКЕВІЧА і Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДР'ЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНІЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэк 63850. Зак. № 1132.

Нумар падпісаны ў 19.30

29 сакавіка 2017 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by